Mahkemelerde dünden itibaren yaz tatili başladı. Nöbetçi mahkemeler müstacel muhakemelere bakacak

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

San Fransiscoda grev vaziyeti hafiflemiştir. Fakat diğer iki limanda gene kanlı müsademeler devam etmektedir.

FIATI 5 KURUŞTUR. | 9 uncu sene No. 3034 | PAZAR 22 Temmuz 1934 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Cumhuriyet ahlâkı, Cumhuriyet imanı

Siirt Mebusu: MAHMUT

PARİS, (Başmuharririmizden) — Her rejimin kendine göre ahlâkı, imanı vardır. Cumhuriyetle idare olunan memleketlerde, rejimin kuvveti, halkındaki cumhuriyet ahlâkının, cumhuriyet imanının temizliği ve sağlamlığile ölçülür.

Fransızlar, bu sene 14 temmuz bayramını, geçen senelere nisbetle çok heyecanlı şenliklerle kutluladılar. Bilhassa ordunun geçit resminde, hassasiyetin en yüksek tezahürati oldu. Ordu, harp, sulh, vatan severlik, millî müdafaa mevzuları etrafında söylenen bütün sözlerde, açık bir kuvvet politikasının manası seziliyor: Fransa, siyasî kombinezonlara, ittifaklara, anlaşmalara, paktlara çok kıymet verir; fakat onun emniyeti daha ziyade askerlerinin süngüleri ucunda yaşar, diyorlar. Bu nevi tezahüratın belli başlı sebebi; beynelmilel politika münasebetlerinin son zamanlarda aldığı cereyan olduğuna şüphe yoktur.

14 Temmuz, Fransızların hürriyet bayramıdır, cumhuriyet bayramıdır. Fransızlar 14 temmuzda, büyük ihtilâl günlerinin heyecanlı saatlerini yaşarlar, vatanseverlik hislerine, o tarihî günlerde geçirdikleri çetin tecrübelerin unutulmaz hatıralarile yeniden kuvvet verirler. Gerçek... Beynelmilel ve millî bunca siyasî ve içtimaî cereyanlara karşı, harp sonu nesillerde millî duyguları öldürmemek için buna benzer tezahürata lüzum vardır!

Fransızların bu seneki cumhuriyet bayramı şenliklerine Fas Sultanı, Belçika ordusundan bir zabitan heyeti, Romanya Başvekili Mösyö Tataresko da iştirak etti. Demokrat, cumhuriyetçi, hürriyetçi Fransanın Faslı misafirlerini ağırlamak için ne tertiplere, gösterişlere müracaat ettiklerini ibretle görmek çok meraklı bir şey oluyor! İngilizlerin; müstemlekelerindeki emirlere karşı yaptıkları ihtimamı ötedenberi biliriz. Fransızlar; gösteriş ve nümayiş bakımından Manş'ın ortasındaki komşularından geri kalmıyorlar. Fransanın, müstemlekelerini idarede, müstemleke halkına olan muamelelerinde pek sıkı ve merkeziyetçi olması, bu nevi tezahürata mani değildir. Gazeteler diyorlar ki: "Fas Sultanı, hiç şüphesiz, Fransanın medenileştirmek politikasındaki dürüstî ve samimiyeti; burada çok iyi gördü ve takdir etti!,,

Görenler ve hatırlayanlar anlatıyorlar: 1914 senesinin cumhuriyet bayramı, beynelmilel politikanın en buhranlı bir devrinde kutlulanmıştı: Umumî harp patlamak üzere idi. O tarihte, ordunun geçit resmine yirmi kadar tayyarenin iştiraki, pek mühim bir hâdise telâkki edilmişti. Çünkü tayyarecilik, o kadar ileri gitmemişti. Geçit resmine iştirak eden bu yirmi tayyarenin serbest hareket ve manevra yapabilmesi için daha evvelden birkaç yerde meydanlar hazırlanmış, hususî tertipler alınmıştı. Şu yirmi sene içinde tayyareciliğin aldığı terakki cereyanı, derin bir alâka ve dikkat ile takibe değer. Havada yüzlerce tayyarenin uçuşu, Fransızlara bir nevi gurur veriyor. Açık görülüyor ki, Fransa; hava ordusuna çok güveniyor!

Fransa cumhuriyeti tam 145 yaşındadır. Öyle iken hiç bir Fransız: "Artık cumhuriyet, hiç bir tehlikeye maruz değildir!,, Diye rahat rahat uyuyamıyor. Her rejimin düşmanları ve etrafında dolaşan tehlikeleri vardır. Memleket işleri, her hangi sebep ve tesir ile fena gitmeğe başladı mı, bu düşmanlar ve tehlikeler daha ziyade artar ve kuvvet bulurlar. Bizzat Fransa bile, bundan birkaç ay evvel bir rejim tehlikesi geçirmemiş miydi? Eğer Mösyö Gaston Doumergue'in millî birlik hükûmeti vaziyete hâkim olmasaydı, bu memleket, mutlaka yeni bir ihtilâl geçirecekti. Bugünkü şerait içinde dahilî bir ihtilâlin Fransaya ne kadar pahalıya oturacağını hesaplamak güç bir şey

(Devamı 6 mcı sahifede)

Petit Parisien gazetesi diyor ki:

"Türk inkılâbı on senede on asırlık eser yaptı,,

Türkiye - Fransa arasında hiç bir anlaşılmamış nokta kalmamıştır

Fransız gazetesi Suat Beyin bir beyanatını dört sütun üzerine neşrederek hakkımızda çok sitayişkâr bir lisan kullanmaktadır

PARIS, 21 A.A.— Le Petit Parisien gazetesi, ikisi birinci sahifede olmak üzere, dört sütununu Gazi Hazretlerinin sevk ve idaresinde vücude gelen Türk inkılâbı hakkında Paris büyük elçisi Suat Beyin vermiş olduğu beyanata tahsis etmektedir. Bu mülâkat esnasında harici siyaset meseleleri konuşulmamış, yalnız Türkiyenin siyasî ve harsî inkilâbından bahsolunmuştur.

Gazete, beyanatın mukaddemesinde Suat Bey, zamanımızın en şayanı hayret hadiselerinden birini teşkil eden Türk inkilâbının şahidi olmuş ve ona iştirak etmiştir.

O Türk inkılâbı ki, on sene içinde on asra ihtiyaç gösteren bir eser meydana getiren hayretler uyandıracak bir mucizedir." dedikten sonra makaleyi şöyle bitirmektedir:

" Memleketlerimiz arasındaki suitefehhümler bugün izale edilmiş bulunmaktadır. Misli bulunmıyan bu inkilâp eserini vücude getiren Türkler, bazı avamil tesiri altında büyük harpte merkezî devletlere yardıma sürüklenmiş Türkler değildir. Vaktiyle Türk padişahı ile on dördüncü Louis birbirlerine karşı müsavî muamelesi yapıyorlardı. Neden dolayi bu asırdide muhabbet rabıtaları, karşılıklı takdir edilmesin ve mütekabil anlaşma esasları altında bugün garbin eski Cümhuriyeti ile onun şarktaki genç kardeşi arasında devam etmesin ."

Paris Sefirimiz Suat Bey

Frrnsa kabinesi tehlikede mi?

Sol cenahla sağ cenah ihtilâfı gittikçe büyüyor

M. Doumergue kabineyi alelacele içtimaa davet etti; M. Tardieu ile M. Herriot'nun müştereken istifa edecekleri söylenmektedir

M. Herriot

Fransada dahilî vaziyet son günlerde çok karışık bir manzara arzetmektedir. Vaziyet şudur: Bundan bir müddet evvel Radical-Socialiste gazeteleri, Staviski meselesi hakkında mütalea serdederlerken,. sağ cenah mensuplarından bazı mühim simaları, ezcümle M. Tardieu'yu zan altında bulundurabilecek bazı neşriyat yapmışlardı. Bu mesele Staviski işini tetkik eden komisyonun nazarı dik

(Devamı 5 inci sahifede)

Dün Tayyare Cemiyetinde yapılan toplantı

Rum vatandaşlarımız da bir tayyare alıyorlar

Dün Tayyare cemiyetinde bir toplantı yapıldı, kararlar verildi

Rum vatandaşlarımızın teşkil ettikleri Tayyare Yardım derneği dün Tayyare Cemiyeti İstanbul vilâyet şubesi merkezinde bir içtima aktetmiştir.

Dernek, İstiliyanos Kömürcüoğlu (reis), Haralambos Kondos (reis vekili), Kostantin Siskidis (müراkip), M. Fakaçelli, Yani Vafidis, A. Zahariyadis, İsp. Yuvanidis, Yuvan Haci Stavridis ve Yorgi Deyirmencioğlu Efendilerden mürekkeptir.

Dünkü içtimada Tayyare Cemiyetine azamî şekilde yardım ve devamlı iane temini için lâzım gelen esaslar tesbit edilmiştir.

Bu dernek, diğer tayyare dernekleri gibi Tayyare Cemiytinin resmî makbuzlarile tahsilâtta bulunacaklardır.

Dipburnunda

Müteveffa İngiliz zabiti için bir ayin yapıldı

Merasime bir torpitomuzda iştirak etti ve çelenk attı

LONDRA, 21. A.A. — Geçen cumartesi günü Türk sahillerinde Türk nöbetçilerinin ateşiyle bir Ingiliz zabitinin ölmesini intaç eden hadise iki hükûmet tarafından dostane bir şekilde halledilmiştir. Bu hadiseden dolayi esasen teessürlerini bildirmiş olan Türk hükûmetiyle Ingiliz zabitinin ölmüş olduğu noktada dinî bir merasim yapılması için bir anlaşma hasıl olmuş ve dün bu merasim icra edilmiştir.

Ingiliz donanmasının Queen Elisabet, London ve Devonshire harp gemileri merasime iştirak etmiştir. Türkiye hükûmeti de bir Türk torpido muhribinin orada hazır bulunarak merasime iştirak etmesini emretmiştir. Türk gemisi deniz üzerinde Türkiye bahriyesinin alâka ve teessürlerini bildiren bir yazı bulunan bir çelenk atmıştır.

Merasim nasıl oldu?

ANKARA, 21.A.A. — Bugün saat do-

(Devamı 5 inci sahifede)

Yeni kömür Tesisatı yapılacak

Teşkil edilen komisyon yarın Ankarada ilk toplantısını yapacak

Müfit Necdet ve Muhsin Beyler

İstanbul limanının inkişafı ve limanımızda asri kömür depolarile kömür tahmil ve tahliye tesisatı vücude getirilmesi için hazırlanmış olan proje üzerinde İktısat Vekâletinin yaptığı ihzari tetkikat neticelenmiştir. Aldığımız malûmata göre, İktısat Vekâleti İstanbul limanının inkişafı ve Türk kömürcülüğüne ecnebi vapurlara ihrakiye vermek suretile iyi bir mahreç temini için limanımızda bu tesisatın yapılmasına esas itibarile karar vermiştir. Yalnız alınacak tetbirlerin ve yapılacak tesisatın son şek

(Devamı 5 inci sahifede)

Başvekil İsmet Pş. Hz. Bugün geliyor

ANKARA, 21 (Telefonla) — Başvekil İsmet Paşa Hz.bu akşamki trene bağlanan hususî bir vagonla İstanbula hareket etmiş ve istasyonda vekiller, şehrimizdeki mebuslar ve vekâletler erkânı tarafından teşyi olunmuştur.

Rana Bey

İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey de aynı trenle İstanbula hareket etmiştir.

Millî müdafaa Vekili Çeşmede

ÇEŞME, 21 (A.A.) — Millî Müdafaa vekilimiz Zekâi Bey ile ordu müfettişlerimizden İzzettin Paşa dün akşam Çeşme ılıcalarına gelmişlerdir.

Bir mebusumuzu daha kaybettik

Balıkesir meb'usu Ali Şuurî Beyin tedavi edilmekte olduşu Senjorj hastahanesinde dün vefat ettiği teessürle haber alınmıştır. Merhum 1896 tarahinde doğmuştur. Mülkiyeden mezundu. Kaymakamlıklarda bulunmuştur. İkinci Büyük Millet Meclisine mebus intihap edilmiştir. Ve mütealkip devrelerde de mebus intihap olunmuştur. Mecliste de teşkilâtı esasiye encümeni azası idi.

Ali Şuurî Bey

Vefatı büyük teessür uyandırmıştır. Cenazesi bugün saat 11 de Senjorj hastahanesinden kaldırılacaktır.

Ve Fatih camiine nakledilecek orada namazı kılındıktan sonra Edirnekapı şehitliğine defnolunacaktır.

Merasime Beyazıtta başlanacaktır.

Kederli ailesine taziyetlerimizi beyan ederiz.

Türk Dili Tetkik Cemiyeti Umumi kâtiplik bürosu çalışırken ....

Dergiden sonra kelimeler seçilip kılavuz yapılacak

Öz dilimizi köylüden en bilgiç yazarımıza kadar elbirliği ile çıkaracağız

140 bin fişten hatta yedi bini ele geçmiş olsa, bir dil hazinesi demektir

Kurultay hazırlıkları için Ankaradan şehrimize gelmiş olan Türk dili tetkik cemiyeti umumî kâtiplik bürosu Dolmabahçe sarayında çalışmalarına başlamıştır.

Türk Dili tetkik cemiyeti iki sene evvel gene Dolmabahçe sarayında toplanmış olan birinci kurultaydan bugüne kadar birçok işler görmüştür. Görülen işler, yapılmakta olan dil inkılâbı namına şükranla karşılanmağa lâyiktir. Bu işelri esaslı surette gözden geçirerek alâkadarları haberdar etmek maksadile dün Dolmabahçe sarayına giderek Cemiyetin umumi kâtibi İbrahim Necmi Beyi ziyaret ettik. İbrahim Necmi Bey bize kurultay hazırlıkları ve şimdiye kadar yapılan işlere dair şayanı dikkat malûmat ver-

(Devamı 5 inci sahifede)

Bakaya vergilerin affı nasıl tatbik edilecek?

Tatbika başlanan yeni kanunun ana hatları, şubelere müracaatlar başladı

Aym on ikisindenberi tatbik edilmekte olan bakaya vergilerin af ve tasfiyesi hakkındaki kanun dolayısile alâkadarlar Maliye şubelerine müracaatla malûmat almak istemektedirler. Ancak kanundan istifade edebilmek için borçluların haklarında verilen haciz ve hapis muamelelerinin tatbik ve icrasından evvel kanunun teklif ettiği zamanlarda müracaat etmek ve istenilen parayı vermek lâzımdır. Cümhuriyetin ilân edildiği 1339 malî senesi sonuna kadar olan bütün seneler için devlete, hususî idarelere, belediyelere ait olarak tahakkuk etmiş olan bütün vergi resim ve harçlarla munzam kesirleri misil ve tehir zamları vergi tezkereleri bakiyeleri tamamen af ve terkin edilmiştir. Bunlardan başka muhtelif kanunlarla vaktile ihdas edilen mükellefiyeti nakliyei askeriye, müecceliyeti askeriye, muafiyeti askeriye, mahsulâtı arziye vergileri, maktu vergiler, kayık ve mavnalardan alınan şehriye resimleri, emanet âşarı, köylünün zimmetinde kalan âşar bakayası,

(Devamı 6 mcı sahifede)

Yarınki maça çıkacak olan Viyana takımı...

Yarınki maç için nasıl takım çıkar malıyız?

Ikinci maçta Viyanalıların karşısına kuvvetli bir takımla çıkmalıyız

W. A. C. takımile ilk maçımızı Fenerbahçe şayanı memnuniyet bir netice alarak atlattı.

Millî bayrammıza tesadüf eden yarın, Fenerbahçe stadında oynanacak ikinci maça, gene iyi bir netice alabilecek bir takımla çıkmak mecburiyeti vardır.

Çünkü Sesta ve Cisarın takımı, her cihetten ve bilhassa teknik ve taktik noktasından bize çok faiktir. Cuma günkü maçın yüzde doksanını hâkimiyetleri altında geçiren Viyanalıların fazla farklı bir galibiyet alamaması herkesin kabul ve takdir ettiği gibi bu Viyana takımile Fenerbahçe takımı arasında sadece 2 — 1 nisbetinde ufak bir fark olduğu için değil, misafirlerin ilk devrede sakat muhacimlerle oynamalarından ve Fenerbahçe müdafaasının canla başla uğraşmasından ileri gelmiştir.

Eğer Viyanalılar cuma günkü maçta; yer tutuşları, hücum kesişleri, dakikalarca topu hasma kaptırmadan bü-

(Devamı 5 inci sahifede)

BUGÜN

3 ncü sahifede

İLHAMİ NEREDEN ALIRIZ? *FELEK*

KOMİSYONLAR ! *Mümtaz FAİK*

4 ncü sahifede

OZ DILIMIZLE *M. SALAHATTİN*

TARİHİ TEFRIKA: 92 22 Tem

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDIN ŞAKIR BEYIN BIRAKTIGI VESIKALARA GORE)

Hamî devletler çekilince Giridin Yunana bırakılacağı anlaşılıyordu

"Giridi himaye ettiklerini söyliyen devletler asileri takip ve tedmir etmiyorlar, çünkü onlar hıristiyandırlar. Eğer kıyam edenler Türkler olsa idi, o anda onlara karşı en şiddetli tedbirlere başvurulacağına şüphe yoktu. Triso asileri affedildi. Yeni isyana karşı da şüphesiz ayni suretle hareket edilecektir. Şimdi Girit Hıristiyanları hâmi devletlerin beyannamesinden bil'istifade Girit Türklerinin de medenî haklara nail olmamalarına bütün kuvvetlerile çalışıyorlar. Notada Türklere ait olan maddeler Umumî Mecliste müzakere edilerek kararlaştırılacaktır. Ondan sonra büyük devletlerin vekillerine bildirilecektir.

O maddelerden Türklerin istifade edip etmemeleri hâmi devletlerin elindedir. Vukua gelen cinayetler Girit Türkleri için pek acıklı bir devir başladığına delâlet ediyor.

Bütün hadiseler Girit'te asayiş tekarrür ettikten sonra işgal askerlerin'n çekileceğini ve Giridin başlı başına bir Yunan Hükûmeti olacağını gösteriyor. Hâmi devletler daha Giritte iken Hıristiyanlar bizi asıp kesiyorlar. Şayet işgal askerleri çekilecek olursa, Türklerin hali neye müncer olacağını süt emen b'r çocuk bile anlıyabilir! Türkleri katlettiklerinden dolayı senelerce hapse mahkûm edilen hıristiyanların bazıları daha şimdiden Izzettin hapishanesinden kaçırılarak asilere iltihak ettirilmektedir. Türkler artık köylerine gidemez oldular. Bugün de Hanya haricinde Saraç Zade Ali Bey hıristiyanlar tarafından ayağından yaralandı. Acaba bu mezalimin önü ne vakit alınacak?,,

"Girit postahanesine gelen evrak Ingilizler tarafından müsadere edilmiştir. Muzir olmıyan evrak sahiplerine iade edilecektir. Şu hal de türkçe evrak dahi teftiş altına alındı demektir. Anlaşılan Hanyadaki Ingiliz zabitleri Meşveret gazetesinin son nüshalarını alıkoymuşlardır. Burada memuriyetlerde bulunan Türklerin hemen kâffesi Girit emaretine hafiyelik yapmaktadırlar.

Giridin Rum gazetecileri "Meşveret" i mum ile aramaktadırlar. Bunlardan bazıları bize müracaatla gazete istedilerse de "Meşveret,, e abone olmadığımızı yeminlerle beyan ederek onları başımızdan savdık. "Meşveret" te çıkan Girit mekalesi Avrupalılara dokunmuş olacak! Burada yaşıyan bazı Avrupalılar doğrudan doğruya Paristen "Meşveret,, gazetesi getirtiyorlar. Bundan sonra Giride evrak göndermek için en emin vasıta Fransız postahanesidir.

Abdülhamidin yetiştirdiği istibdat adamlarının memleket ve vatan hislerinden ne kadar mahrum olduklarını ve günden güne felâkete doğru sürüklenen memleketi kurtarmak için çalışmak şöyle dursun, çalışanların mesaisini bile nasıl sekteye uğrattıklarını aşağıdaki vaka ispat etmektedir: Osmanlı Devletinin Atina Sefiri Rifat, Piredeki şehbenderhanemizde çalışan Sadrettin Beyler ve daha üçüncü bir zat Girit Hükûmetile birleşerek ahrar tarafından yapılan neşriyatın Giride sokulmaması için lâzımgelen tedbirlerin alınmasına karar vermişlerdir. Bu iş için avuç dolusu altın almaktadırlar.,,

Demek ki Terakki ve Ittihat Cemiyeti iktidar mevkine geçtiği zaman Atinadaki Türk Sefiri Rifat Beyin kim olduğunu biliyordu. Onun meşrutiyet idaresi zamanında Paris Sefiri, Hariciye Nazırı ve Umumî harpte Berlin Sefiri olmasına niçin müsaade etmişti? Ittihat ve Tterakki idaresinin zayıf noktalarından birisini teşkil eden bu gibi vakaların emsali pek çoktur.

Girit'te olduğu gibi Türkiyeden ayrılmış olan sair memleketlerde yaşayan Türkler dahi Abdülhamidi takdis ve tel'in etmek hususunda daima ikiye ayrılıyorlardı. Abdülhamidin hal'ine kadar geçen otuz üç sene zarfında Zalim Padişâhın, kendisini Allahın yeryüzündeki gölgesi olarak tanıtmak için yaptığı propaganda o kadar derin kökler salmıştı ki onun koca Osmanlı Devletini tam bir inkiraza sürüklediğini görmek ve anlamak istemiyenlerin adedi milyonlara baliğ oluyordu. Bu haleti ruhiyeyi pek güzel tahlil eden ve Kıbrıstan Parise gönderilen bir mektupta deniliyordu ki:

"Altı yüz seneden beri satvet ve şevketini idame ederek fermanferma olduktan sonra en nihayet I-kinci Abdülhamidin o bedbaht tahtı gasbetmesile inkıraza yüztutan Osmanlı Devleti, bugün ecnebi devletlerin nazarında müteharrik bir ölü gibi görünmektedir. Milyonlarca ahali istibdat boyunduruğu altında envai tahkirlerle, bin türlü ıstıraplarla ezilmektedir. Bunca zamandanberi Türklerin dereler gibi kan akıtarak meydana getirdikleri devletin mahvolmasına razı olmıyna vicdan ve hamiyet ashabı tarafından otuz senedenberi müteaddit risaleler neşrile millete lâzımgelen ihtarat yapıldığı ve âkilâne nasihatler verildiği, Abdülhamidin meş'um idaresinin süratle takip etmekte olduğu inkıraza karşı metin bir varlık seddi teşkil etmek üzere insaniyet namına bütün Osmanlılar birleşmiye davet edildiği, yoksa bu fena idare yüzünden milletin ne büyük felâketlere duçar olacağı hatırlatıldığı bir zamanda, hâlâ Abdülhamidin hilâfetinden, merhametinden, idaresinin memduh ve meşru olduğundan bahseden kimseler vardır. Bunlar bir az utansalar gerektir. Osmanlı memleketlerinde hükûmetin gösterdiği cebir ve şiddet yüzünden gazeteler hakikati örterek sütunlarını yalnız Abdülhamidi methetmeğe hasrediyorlar. Üzerlerine ölü toprağı saçılmış olan ahali ise gene Abdülhamidin iblisane tedbirlerinden olmak üzere hafiye namile milletin içine saldırdığı kudurmuş kelplerin şer ve belâsından korkarak yekdiğerine fikirlerini, arzularını söyliyemiyorlar.

Fakat Ingiltere gibi hür bir devletin idaresi altında bulunan Kıbrıs Türklerinin hilâfette değil, müslümanlıkta bile zerre kadar alâkası olmıyan Abdülhamit gibi bir mel'una perestiş ederek ismini aptessiz ağza almak günah olduğu itikadında bulunmalarına, birinin ağzı kazara taşa çarparak düşerse, salimen kalktığından dolayı (padişahım çok yaşa!) diye bağırmasına, namus ve hamiyet ashabına devlet haini nazarile bakmalarına ve onların vatan istikbali için besledikleri fikirlerine hürmet etmeleri lâzımgelirken bilâkis o gibi gençleri gördükleri yerde dişlerile boğazlamağa kasdetmelerine ne mana vermeli.?

— *Bitmedi* —

Bulgaristanda vaziyet alt üst

ATİNA, 21 (Milliyet) — Gelen Bulgaristanın içerilerinden malûmata nazaran hükûmetle komitecilerin arası çok açılmıştır.

Hükûmet orduyu tasfiye etmek istediğinden bazı isyanlar da olmuştur. Bu gibi isyanlar son günlerde Filbede vaki olduğu söylenmektedir.

HARİCÎ HABERLER

Amerikadaki grevler

San Fransisko'da vaziyet düzeldi fakat diğer iki limanda grevcilerlerle polis arasında müsademeler devam ediyor

Polis grevcileri dağıtmak için ateş açtı ve gazli bombalar kullandı, yaralanan ve ölenler var

SAN FRANCISCO, 21 .A.A. — Şehir, tabiî hayata avdet etmiştir. Içlerinde muhtelif mahsuller olan kamyonlar, dün sokaklardan geçmişlerdir. Fabrikalarda işe başlanmıştır. Sokaklarda neşeli bir faaliyet vardır.

Kahveler ve lokantalar, son günlerin mahrumiyetlerini ödemek için ağızlarına kadar doludur.

Rıhtım işçileri henüz işlerine başlamış değillerdir. Fakat birkaç güne kadar bir hal tarzı esası bulunacağı ümit ediliyor.

Oakland ve Berkeley şehirlerinde ve dış mahallelerinde umumî grev durmuştur. Fakat arabacılar, rıhtım işçileri grevinin devamı müddetince münakalât yapmamağa karar vermişlerdir.

Bununla beraber Portland'da vaziyet iyileşmiş değildir. Millî muhafız kıtaatı, işçi kullananların sendikalara dahil olmıyan işçiler tarafından tahliyeye karar vermeleri üzerine seferber edilmiştir.

Seattle'de sendikalara dahil olmıyan işçilerle diğer işçiler arasında yapılan çarpışma esnasında dört polis yaralanmış, 20 kadar grevci ağlatıcı bombalarla zehirlenmişlerdir.

Polis, mutaarrızları püskürtmüştür.

Yeni çarpışmalar

MINNEAPOLIS, (Mivesota), 21. A. A.— Içinde yiyecek dolu olan bir kamyonun, sendikalara dahil olmıyan işçiler tarafından boşaltılmasına mani olmak istiyen grevcilerle yapılan bir çarpışmada bir polis yaralanmıştır.

Polis, grevcileri püskürtmek için ateş açmak mecburiyetinde kalmıştır.

Yaralanan polis, bir arkadaşının kurşunu ile kazaen yaralanmıştır.

MINNEAPOLIS,21. A.A. — Kamyoncular grevinin ikinci gününde iki polis ile 33 kişinin yaralanması yüzünden 2.500 millî muhafız şehirde toplanmıştır. Grevciler, kamyonları durdurmağa teşebbüs etmekte ve kavgalara sebebiyet vermektedirler.

Işe başlandı

SAN FRANCISCO, 21.A.A. — Rıhtım usta başıları birliği 283 reye karşı 1.138 rey ile işe başlamağa karar vermişler ve bu suretle resmen grev nihayet bulmuştur.

SEATTLE, 21. A.A. — Sendikalara dahil olmıyan işçilerin vapurları boşaltmalarına mani olmak istiyen 2.000 grevciyi dağıtmak için polis 200 ağlatıcı bomba kullanmıştır. Bunu, muntazam bir harp takip etmiştir. Dört polis, ağır surette yaralanmış, 12 grevci gazlarla zehirlenmiştir.

NevYork'ta

Gümrük amelesi ile polis arasında müsademeler

NEVYORK,21.A.A.— Polis kuvvetlerile 1500 gümrük amelesi arasında çıkan hadiseler dolayisile Seattle polis müdürünün istifası üzerine belediye reisi, polis kuvvetlerinin kumandasını kendi eline almıştır. Belediye reisinin idaresi altında 300 polis, ağlatıcı ve kusturucu bombalarla ve sopalarla 2000 gümrük ameleşini dağıtmıştır. Mücadeleye iştirak edenlerin hepsi gazlerden müteessir olmuşlardır.

Yaralananlar

MINNEAPOLIS, 21.A.A.— Karışıklıklar neticesinde bir ölü ve 46 yaralı olduğu tesbit edilmiştir.

SAN FRANCISCO, 21.A.A. — San Francisco grevi bittikten sonra Seattle ve Portland limanları, bahrimuhit sahillerinin iki karışıklık noktası olarak kalmıştır.

San Francisco'da 150.000 grevci işe başlamıştır. Yalnız 13.000 rıhtım işçisi greve devam etmektedir.

Bridges,de deniz ve rıhtım işçileri grev komitesi reisi, vaziyetlerinin her zamandan daha kuvvetli olduğunu, umumi grev tezahürünün bunu isbat etmiş bulunduğunu ve alınacak işçilerin kontrolunu temin etmekten ibaret olan maksatlarının tahakkukuna kadar mücadele edeceklerini bildirmiştir.

Feci bilânço

MINEAPOLIS, 21.A.A. — Son dakikada tasrih edildiğine göre, dünkü karışıklıklar esnasında bir kişi ölmüş ve 68 kişi ağır surette yaralanmıştır. Bu karışıklıklar, kamyon şoförleri grevinde ilân edilmiş olan müttarekeye riayet edilmemiş olmasından ileri gelmiştir. Şoförlerin lideri M. Dune şimdi bütün diğer mesai partisi liderlerinden, umumî grev ilân etmelerini istemiştir. Ancak, valinin, böyle bir vaziyet karşısında örfi idare ilân edeceği hakkındaki ifadesi üzerine ,onların bu teklifi kabul etmeleri şüpheli görülüyor.

MINEAPOLIS, 21.A.A. — Burada hadis olan karışıklık esnasında 35 kişi telef olmuştur. 3.400 kişilik askerî bir kuvvet buraya gelmiştir. Örfî idarenin ilânı muhtemeldir.

Şark misakı ve M. Mussolini

ROMA, 21.A.A. — M. Mussolini, Londra sefiri M. Grandi'yi, Almanyanın Roma sefiri M. Von Hassel'i kabul etmiştir.

Bundan sonra M. Mussolini, Ingiliz sefiri Sir Eric Drumond ile de uzun müddet görüşmüştür. Bu mükâlemelerde şark misakı etrafında görüşülmüştür.

İtalyada hava manevraları

ROMA, 21.A.A.— Şimali Italyanın Sinai mıntakasında mühim tayare müdafaa manevraları yapılmıştır. Ve bu manevralarda düşman hücumun karşı çabuk müdahale tecrübeleri yapılmıştır.

Hitlere ihanet eden bertaraf edilmelidir

HALLE, 21.A.A.— M. Goering, M. Hitler'i metheden bir nutuk söylemiş ve 30 haziran suikastine temas ederek demiştir ki :

"— Ihanetin müthiş bir vüsati vardı ve 3 cepheden idi zira suikastçılar hem Hitler'e, hem Alman milletine hem de hücum kıtalarının sadık milislerine ihanet etmişlerdi. Hitler'e ihanet eden herkes, bertaraf edilmelidir."

Büyük bir yangın

AVILA, 21.A.A.— 300 nüfusa sahip olan Cisla kasabasında bir yangın çıkmıştır. Kasabanın temamile harap olmuş olmasından korkuluyor.

SON DAKİKA

Lehistanda yüzlerce kilometre su altında kaldı. Ölenler çok

VARŞOVA, 21 (A.A.) — Cracovie mıntakasında Vistülün yıkmış ve yüzlerce kilometre araziyi su kaplamıştır. Neticesinde ve ankaz sürüklemektedir. Su kaplamış olan arazi tayyareler uçmakta ve evlerin damlarına, büyük ağaçların tepelerden teşekkül etmiş olan adacıklara iltica etmiş olanlara zak atmaktadırlar. Kurtarma ameliyesine iştirak eden 50 bin diye kadar binlerce ahaliyi başka taraflara nakletmiştir. Ölenlerin adedi daha malûm değildir. Maamafih şimdiye kadar ği muhakkaktır.

Vapurların alacakları kömür

ANKARA, 21 (Telefonla) — Deniz yolları işletme idaresi hariç memleketlere insan ve yük taşıyan millî vapurların alacakmürlerin maden kömürü müesseselerinin hariç memleketlere kömür ihrak fiatı gibi nisbî resme tâbi tutulması Icra Vekâtince kabul edilmiştir.

M. Gücü bisikletçileri Ardanuş'a

ARDANUŞ, 21 (A.A.) — Muhafızgücü bisikletçileri 11 relik çetin bir yürüyüşten sonra Ardanuşa varmışlardır.

Bisikletçilerimiz nahiye müdürü ve erkânı ile halk tarafımî surette karşılanmışlardır.

Makedonyada askerî manevralar

ATINA, 21 (Milliyet) — Eylâlün ilk haftasında Makedoneral Otonevsin nezareti altında ikinci ordu kıt'aları tarafınevralar yapılacaktır. Manevralara bu kıtalardan maada 8 nadalar fırkası, telgrafçı alay ve 3 tayyare filoları iştirak edecmanevralar 5000 asker ve zabita ve 500 asker tarafından y

Bulgar komitacılarlarile müsademe

ATINA, 21 (Milliyet) — Bulgaristandan gelen malûmat asker ile komiteciler arasında kanlı bir müsademe olmuştur. tan birçok yaralı vardır.

Ilk kuru üzüm mahsulü

IZMIR, 21 (Milliyet) — Menemenden bugün ilk Çekirde mahsulünden bir çuval Borsaya merasimle getirilmiştir. Yetişkâfat verilecektir.

Liselerde bu sene 12 sınıf usul tatbik edilecektir

ANKARA, 21 (Telefonla) — Bu sene liselerde on iki s tatbik edilecektir. Lise müfredat programları tadil edilmeden neye taksim olunacaktır. Ancak bu programlarda bazı esaslı tpılmasına lüzum görüldüğünden bu hususta hazırlanacak protimaa davet edilecek yüksek maarif şurasında tetkik edilecek

Bu sene liselerin birinci sınıfa girecekleriile ikinci sınıfta blar lisede dört sene okuyacaklardır. Üçüncü sınıfta olanlar dlabileceklerdir.

Umumî nufüs tahriri için

ANKARA, 21 (Telefonla) — Gelecek sene yapılacak umriri nüfusun muvaffakıyetle cereyanı için tanınmış ecnebi mülar davet edilmesi mutasavverdir.

Eytam ve Emlâk bankasının yeni şubesi

ANKARA, 21 (Telefonla) — Emlâk ve eytam bankası Bursada şube açmağa karar vermiştir.

İzmir borsa heyeti

IZMIR, 21 (Milliyet) — Nizamî müddetini ikmal eden Bursa heyeti intihabatına başlanmak üzeredir. İntihap heyeti teşekkül etmiştir.

Sudan hududu meselesi

LONDRA, 21.A.A.— Bir taraftan Ingiltere ve Italya hükûmetleri, diğer taraftan Mısır ile Italya hükûmetleri arasında Libya-Sudan hududu hakkında bir itilâf hasıl olmuştur.

Maarif teşkilâtı Ve sistemi

Vekil B. 934 sene değişiklik olmıyacağını söy

ANKARA, 21 (A.A.) — vekili Zeynelabidin Bey, Ana sına şu beyanatta bulunmuş

934 senei tedrisiyesi esnarif vekâleti eski kadroyu, te sistemi muhafaza edecektir. de görülen birçok tebeddülâtın tatbiki bu sene için mühis değildir.

Her üç derecedeki tahsil sinde yapılacak takviye, ıslah önümüzdeki sene zarfında cek, program haline vazedbu programın gelecek sene bikine geçilecektir.

Vistül nehri ta

13.000 kişi Açıkta kaldı

VARŞOVA, 21.A.A. — Lefeyezan hâlâ tehdit edici mahhafaza etmektedir. Bununla bilhassa Çekoslavakya hudud da ve Terre Neuve, Krakovi ve Yeşov havalisinde hafif b seri görülmektedir.

Vistül nehri bugün her zan fazla 16 kadem bir tereffü gö 13 mil genişliğindeki bir muh yesine lüzum görülmüştür. Bu lometre murabbalık bir saha s da kalmıştır. 13.000 kişi açık lefat pek fazladır. Henüz resm tebliğ edilmemiştir.

Almanyanın haricî s

BERLIN, 21.A.A. — Haric Von Neurath, Mareşal Hin Almanyanın haricî siyaseti ha rapor takdim etmiştir. Haric Marienburg'a kadar tayare ile Mareşal'ın ikametgâhına kada mobille seyyahat etmiştir.

Siyasî mahafil, çok yakınd bu pazar günü M. Von Neur yo ile neşredilmek üzre İtal vaziyeti hakında bir nutuk ira sini beklemektedir. Bu nutukt sefiri tarafından teklif edilmiş saklar meselesinde Almanyan nazarını izah eyliyecektir.

ECNEBİ MATBUATINDA OKUDUKLARIMIZ

İtalyanın yeni gemileri ve Vashington itilâfı

Vaşington Star gazetesi, bahri mesail için yazdığı bir makalesinde diyor ki:

Eğer İtalya, 35 bin ton hacminde iki harp gemisi inşası hakkındaki projesini mevkii icraya koyarsa, Fransa Vaşington bahrî itilâfının mefsuhiyetini ilân etmek mecburiyetinde kalacaktır. Çünkü Fransanın emniyeti, Almanya ve İtalyanın bahrî kuvvetlerinin mecmuuna müsavi bir bahrî kuvvete ihtiyaç göstermektedir. Dunkerque tipindeki gemiler, Almanların küçük kruvazörlerine tekabül edebilir. Fakat eğer İtalya, Vaşington bahrî itilâfının kendisine bahşettiği ton haddinin en nihayetine kadar yeni harp gemileri inşa ederse, Fransanın da bu yolu takip etmesi lâzım gelir. Ve Fransa ancak Vaşington itilâfının mefsuhiyetini ilân etmekle bu yolu tutabilir.

Filhakika İtalya bugün, üzerinde hakkı tanınan 70 bin tonilatoluk gemiye maik bulunmaktadır.

Fransada Dunkerque'leri için 52 bin tonilâtoyu sarfetmiştir. Vakıa Fransa (France) kruvazörü saf harici ne çıkarak kendisine verilen müsaadeyi 22 bin tonilâto fazlalaştırabilir. Fakat buna rağmen Fransaya daha 30 bin tonilâto lâzım gelmektedir.

İngiltere bahriye nezareti, M. Mussoliniyi bu projesinden vazgeçirmeye uğraşmaktadır. Çünkü İtalyanın bu projesi ayni zamanda zırhlıların mündeferiden tonilatolarını 35 binden 25 bine indirmek isteyen İngiltere projesine de muhalif bulunmaktadır. Diğer taraftan amiraller, yakında toplanması melhuz bir bahrî konferansı düşünerek, M. Mussolininin bu konferansta Fransa ile seviye birliği alabilmek için blöf yapmakta olduğunu ve İtalyanın o zaman yalnız kâğıt üzerinde mevcut olan bu gemilerin inşasından vazgeçmeyi taahhüt edeceğini söylemekte ve İtalyanın bu iki gemiyi inşa edebilmek için lâzım olan yetmiş milyon dolar sarfedecek vaziyette bulunmadığını kaydetmektedirler.

İstanbulun yen Üniversitesi

İstanbul'un yeni Üniversitesinin tarihi, yüksek mektepler tarihinde daima başlıbaşına bir nümune teşkil edecektir. Menşei Kayser Theodosius zamanına raci olan eski İstanbul Darülfünunu 31 temmuzda hükûmetin bir kararnamesile ilga edilmiş ve 1 ağustosta yeni İstanbul Üniversitesi açılmıştır. Yeni Üniversite ile yeni Türkiye'nin fikrî kültür merkezi olarak millî sahada fikrî bir Elite zümresi yetiştirmekle tavzif edilmiştir. Bu Elite zümresine Mustafa Kemal'in ve mesai arkadaşlarının eserini sistematik bir tarzda devam ettirmek ve tam bir inkişaf devresine götürmek vazifesi düşüyor.

Hükûmetin millî kuruluş programının çerçevesi içinde umumiyetle beklendiğinden daha geç olarak bu ıslahata girişilmiş olmasındaki teahhür, bu ıslahatın heyeti umumiyesile hep birden halledilmesi icap eden meseleler heyeti mecmuasına bağlı kalmış bulunması ile izah olunabilir.

Kısmî bir ıslahat Türkiyeyi hedefine ulaştıramazdı. Zira Türkiye modern yüksek tedris esaslarından mahrumdu. Yani tedris elemanları, enstitüler, tesisat, meslekî literatür ve ilmî sahada lisan elemanları yoktu. Bu şerait altında Türk talebesi yüksek inkişaflı dimağı kudretleri ve çalışkanlıkları sayesinde yine bir hayli müktesebatı ilmiye elde etmekle beraber Darülfünun modern bir jimnazyomun seviyesi fevkine çıkamıyordu.

Darülfünun uzun seneler süren mevcudiyetinde yegâne mühim bir yenilik 1903 te yeni Tıp Fakültesinin tesisi olmuştur. Fakat bu ıslahat dahi tesir itibarile gayrikâfi oldu. Fakülte ve kliniklerin Marmara Denizinin Asya sahilinde Haydarpaşa'ya nakeldilmesi yüzünden İstanbul ve Beyoğlu'nun şehir hastaneleri ile rabıta ve münasebatı muhafaza edilemedi.

Türk Hükûmeti yüksek tahsil ıslahatı yapmak ânının geldiğini görünce ahval ve şeraiti mahallinde tetkik ederek bir ıslahat projesi yapmak üzere bir mütehassıs tavsiye etmesini İsviçre İttihat hükûmetinden rica etti. Bern hükûmetinin tavsiyesi ile meşhur pedagoji mütehassısı ve Cenevre Üniversitesi sabık rektörü Prf. Alert Malche birinci defa olarak İstanbul'a davet edildi. Mumaileyhin hükûmete verdiği rapor, heyeti umumiyesile kabul ve profesör bilfiil ıslahatın tatbikına memur edildi. Yeni Üniversitenin açılış zamanı Alman yüksek mekteplerinden yüksek liyakat sahibi ve meslek erbabının, bazılarının uzaklaştırılması zamanına tesadüf ettiği için bunlar arasından zengin bir intihap yapılması mümkün oldu. Yalnız Zürihteki 'Alman ilim erbabına yardım birliği,, vasıtasile 35 profesör alındı.

. . . . . .

İlmî lisanın terminologie'sinin daha büyük bir kısmı yaratılmak lâzımgeldiğinden Üniversiteler dahi lisan ıslahatı faaliyetine koyulmuştur. Lisan ıslahatı metodik ve ilerliyen bir kültür hareketi olup Gazi'nin en mühim teşebbüslerinden biridir.

Üniversite'nin idaresi altında ve Prof. Malche'ın teşebbüsü ile bir tercüme heyeti organize edilmiştir ki, her bir ilim ve ihtısas şubesinden lisan bilen Türk mütehassıslarını burada toplamak suretile en iyi ve modern ecnebi standard eserler türkçeye nakil ve tercüme edilecektir.

Tedris heyetinde ve ilmî lisan ve edebiyat sahasındaki ıslahat ile müvazi olarak yeni Üniversitenin teknik teçhizatı da ikmal edilmek lâzımdı. Bunun için evvelemirde mevcut enstitüler bir merkezde toplandı. Ve hepsi modern tesisat ile teçhiz olundu. Şimdiye kadar istismar edilmemiş olan Boğaziçi hayvanat âlemini tetkik etmek ve kıymetlendirmek için Boğaziçinde Biologie Enstitüsü kuruldu.

Ziraat Enstitüsünün tabiî ilimler lâboratuvarı ikmal edilmiş, Kimya Enstitüsündeki işler memleket sanayii ve bilhassa mensucat, şeker ve tütün sanayii nazarı itibara alınarak tanzim olunmuştur.

Tıbbi enstitülerin ve kliniklerin teşkilât ve tekemmülâtı sıhhati umumiye için büyük faydalar temin etmektedir. Yeni Üniversite İstanbul'a fazla miktarda talebe çekmiştir. Şimdi dört bini mütecaviz yerli talebe ile yüksek liyakatlerin cezbettiği bir çok ecnebi talebeler Üniversiteye mukayyettir.

GAZI: 'Biz daha çok çalışmağa ve 100 senelik ihmalleri telâfi etmeğe mecburuz,, demiştir.

Yeni Türkiye'nin nasıl durbinane ve muayyen hedefleri gözönünde tutarak nasıl seri bir tempo ile çalışmak istediği hakkında yeni İstanbul Üniversitesi kültür sahasına ait güzel bir misal teşkil etmektedir.

(Pester Lloyd)

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

İlhamı nereden alırız?

— Yalovadan —

İnsanların çeşit çeşit merakı vardır. Başkalarının sarfettiği paranın nereden geldiğini, sırtındaki elbiseyi kaça aldığını, falan karı kocanın aralarında kavga edip etmediklerini ve daha neleri öğrenmek ister. Bunun gibi benim de her gün yazı mevzuunu nereden aldığımı soranlar vardır. Arasıra bu meraklılara cevap veririm, memnun olsunlar diye. Bilmem memnun olurlar mı?

Işte size bugün bana gönderilmiş manasız bir mektuptan nasıl ilham aldığımı göstereceğim. Hatırlarsınız: Beş on gün evvel aldığım imzasız bir izdivaç teklifine bu sütunlarda cevâp vermiştim. Ayni zat verdiğim cevaba — umduğum gibi — memnun olmamış. İkinci bir imzasız mektup gönderiyor. Bu imzasız mektubu aynen koyuyorum. Eminim ki; bir şey anlamıyacaksınız. Çünkü manasız. Ancak bunu dercedişim bir manasız mektubun bir muharrire bazan nasıl yazı vesilesi verdiğini göstermektir. Işte mektup:

"Teşekkür edecek ve sinirlenecek bir şey değil. Isterseniz! Radyo ile kendinizi ilân etmenize, hoşuma gittiği kadar güldüm. Emin olun, dünya altüst olur. Felek Efendi kimi alacak diye. Size söyliyeyim ki; aldığınız her mektuba cevap vermek manasızlığında bulunmayınız.,,

Görüyorsunuz ya! Ipi sapı olmıyan bir mektup. Şimdi önce bu mektubun son fıkrasına cevap vereceğim. Sonra da bu mektubu yazdıran ruhî haleti izaha çalışacağım.

Ötedenberi söylerim: Halk ile temas işini üstüne alan ve halkın fikirlerile kendi düşünceleri arasındaki birleşme noktalarını araştıran ben gibi muharirler için okuyucudan gelen — manalı manasız — her mektupta az çok meşgul olmak zaruridir. Bu mektupların her zaman bana zevk verdiğini ve onların hepsine ayni zevkle cevap verdiğimi iddia edemem. Fakat bir prensip takibi için bu cevapları veririm. Cevaplar her zaman tatlı, kıymetli ve inandırıcı olmaz ama, kari kitlesine, her müracaate cevap verdiğimi göstermesi yüzünden benim maksadımı temin eder. Işte imzasız mektup sahibinin "her mektuba cevap vermek manasızlığı,, diye vasfettiği hareketin sebebi budur.. Şimdi de böyle imzasız izdivaç mektubu yazmanın ruhî sebeplerini tahlil edeceğim:

Evvelâ derhal söyliyeyim ki; imzasız mektup hüviyetsiz ve kafasız adam gibidir. Yegâne kıymeti bizi onun hüviyetini araştırmıya sevketmesindedir.

Bilmiyorum kaç sene evvelleri idi. Üç mü, dört mü? Iyi hatırımda değil. Bir aralık Paris polisi şehirde beliren garip bir nevi (vice) in yani kirli zevkin önünü almak mecburiyetinde kaldı. Bu zevk şu idi: Gece birtakım karı kocalar otomobillerle Parisin yanındaki Bulonya ormanının en karanlık yerlerine gidiyorlar. Ve ayni maksatla gelmiş diğer otomobillere yanaşıyorlar. Bir kaç saniye sonra otomobilerden birinin kapısı açılıyor, hemen diğerininki de aralanıyor. Her birindeki erkekler arabalarını değiştiriyorlar ve kapılar tekrar kapanıyor. Bir müddet sonra herkes gene kendi arabasına avdet ediyor ve evlerine dönüyor. Bilmem bu sade ifade ile arada geçen manevrayı anlatabildim mi?. Açıkçası birtakım karı kocalar frenklerin (Sensation forte) dedikleri şedit hisler aramak için ayni maksatla Bulonya ormanına gelmiş olan diğer karı koca yahut o şekilde görünen bir erkek kadın çiftile bir müddet için kavalye değiştiriyorlar ve sonra evlerine dönüyorlar. Böylece erkek ve kadın birbirlerine mütekabil sadaksizlik ettiklerini bildikleri halde bu sadakatsizliği kimlerle yaptıklarını bilmiyorlardı. Bu fuhuş bidayette pek gizli yapılırken sonraları işin içine şantajcılar girdiler. Kepazelikler oldu ve polis sıkı tedbirler alarak menetti. Tamamen kaldırdı mı? Zannetmem. Çünkü her başlamış (vice) behemehal devam eder. Her şeye ve her tehdide rağmen. Böyle olmazsa zaten (vice) olmaz.

Işte bana imzasız izdivaç mektubu gönderenin de tahteşşuurundaki sa'k bu kabil bir histir. Meçhûl kalarak hissî tahrikât yapmak. Şu farkla ki: burada tarafeynin birisi malûmdur. O da ben. Yalovada bir Mis Ya'ova vardır. Bir kaç dcfa bahsetmiştim. O da Prens dö Gal ile evleneceğini söyler durur. Mis Yalovanın da hüviyeti hemn hemen meçhûldür. Bu imzasız mektup sahibi gibi. Prens dö Gal de şüphesiz bu kadının kendi hakkındaki hislerinden haberdar değildir ve olamıyacaktır. Buna rağmen öteki bu vaziyetten memnundur. Belki şu imzasız mektubun sah'bi de Mis Yalova kadar memnundur. Bununla müteselli olalım.

FELEK

EKONOMİ

Türk afyonu

İki mütehassıs tetkikat ile meşguldürler

Uyuşturucu maddeler inhisarının iki mütehassısı bir müddettenberi afyon mıntakalarında tetkikat yapmaktadırlar.

Bu mütehassıslar yakında tetkiklerini ikmal ederek raporlarını vereceklerdir. Mütehassıslarımızdan birisi saft afyon mıntakalarında diğeri dragist afyon mıntakalarında tetkikat yapmaktadırlar.

Bir taraftan umumî tetkikler yapan mütehassıslar diğer taraftan da ziraî vaziyeti tetkik etmekte, ıslah istasyonlarına gönderilmek üzere gom seçmekte ve köylünün ihtiyaçlarını tesbit etmektedirler.

Bu mütehassıslar verecekleri rapor afyon istihsal sistemimizin tesbitinde esas olacaktır.

Afyon istihsalâtı

Uyuşturucu maddeler inhisar idaresine gelen malûmata göre bu seneki afyon istihsalâtı normal senelerinkinin üçte biri nisbetinde olacaktır.

Alınan malûmat Avrupada stokların çok zayıflamış olduğunu göstermektedir. Bu itibarla bugünlerde mühim talepler beklenmektedir.

Çekoslovak rejisinin alacağı tütünler

Çekoslovak rejisinin memleketimiz tütünlerinden yapacağı mübayaa için yapılacak teklifler ve nümune gönderme müddetinin 29 eylüle kadar temdit edildiği dün inhisarlar idaresinden alâkadarlara bildirilmiştir.

Lâstik - deri

Lâstik ayakkabı - deri ayakkabı meselesini tetkik eden Ticaret odası komisyonu bugün de son defa Yedikule fabrikalarına gidecek ve tetkikatını ikmal edecektir.

Komisyon bundan sonra edindiği kanaate göre raporunu odaya verecektir.

Krom madenleri için bir keşif

Şimdiye kadar fakir krom cevherlerini zenginleştirmek için iki usul tatbik edilmekte idi. Biri el ile, diğeri yıkayarak temizlenmekte idi.

Son senede Flotasyon (kimyevî) şekilde de cevherlerin tathirine başlanmıştır.

Bu usul için yapılan tesisat yıkamahane inşası için lâzım olan sermayeye nisbeten çok azdır.

Türk kromcıları bu yeni keşifle alâkadar olarak tetkikatta bulunmaktadırlar.

Tetkikat neticesi muvafık görülürse krom cevherlerimizi zenginleştirmek için bu usul memleketimizde de tatbika başlanacaktır. Bu suretle umumiyetle zengin olan kromlarımızın fakir kısmının da derecesi yükseltilerek dünya sanayi piyasasına arzedilecektir.

Elektrik fiatları

Elektrik fiatlarını tesbit eden komisyon geçenlerde toplanarak kilovat ücretini 15,5 kuruş olarak tayin etmişti.

Elektrik şirketi bu yeni fiata itiraz etmiştir. Ücret komisyonu çarşamba günü toplanarak yeniden tetkikat yapacaktır.

Yunan tayyarecileri bu sabah geliyorlar

Şehrimizi ziyaret edecek olan Yunan tayyareleri bu sabah saat 6,30 da Selânikten hareket edecekler ve 9 da Yeşilköye varacaklardır.

Misafirler Yeşilköyde kolordu ve tayyare cemiyeti erkânı tarafından karşılanacaklardır.

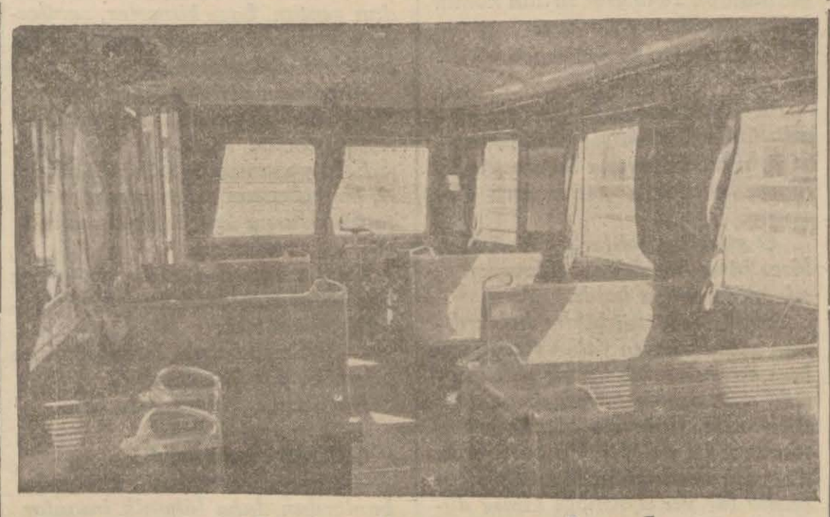

Otoraylar çalışmaya başlıyor

Devlet Demiryolları (Kayseri - Sıvas), (Kayseri - Ulukışla), (Ankara - Çankırı) arasında işletmek üzere altı tane otoray getirtmişti. Bunların nakline başlanmıştır.

Sür'atleri 60 kilometredir. 32 kişilik 3 üncü, 4 kişilik 2 inci mevki yeri vardır. Benzinle tahrik edilmektedir. Resmimiz otorayin içerisini göstermektedir.

Senede 40 bin Lira mı?

Kadıköy su şirketi hakkında tahkikat yapılıyor

Kadıköy su şirketi hakkında bir ihbar vaki olmuş, nafia komiseri Civanşir Bey tetkikata başlamıştır.

Şirket abonelerine suyun metre mikâbını 16.30 kuruşa vermekte, ayrıca senede beş lira da tesisat bedeli almaktadır.

Şirketin sekiz bin abonesi olduğuna göre, şirket senede 40 bin lira tesisat bedeli namı altında hiç bir şey mukabili olmıyan bir para almaktadır.

Şehir meclisi İntihabatı

Şehir meclisi azaları intihabatı hazırlıkları devam etmektedir.

Cümhuriyet Halk Fırkası yoklama talimatnamesi mücibince namzetler fırka vilâyet idare heyeti tarafından seçilecektir.

Seçilme işi eylül on beşten sonra yapılacaktır. İntihabat 20 teşrinievvelde bitmiş olacaktır.

Cemal B. fırka vilâyet teşkilâtını gezecek

Cumhuriyet Halk Fırkası vilâyet idare heyeti dün öğleden sonra reis doktor Cemal Beyin riyaseti altında toplanmıştır.

Dünkü toplantıda fırka teşkilâtına ait hasbihaller yapılmıştır.

Ilk tedrisatta Tekâmül

Yeni bir çok tedbirler alındı

Fransa talebe müfettişliğine tayin edilen ilk tedrisat umumî müdürü Reşat Şemsettin Bey bu ay sonunda Parise hareket edecektir.

İlk tedrisat umumî müdürlüğüne kimin tayin edileceği henüz belli değildir. İlk tedrisat vaziyetini tetkik eden fırkada müteşekkil komisyon, ilk mektep muallimlerinin birikmiş aylıklarının hepsinin verilmesi için bazı tedbirler almış, bazı vilâyetlerimizde muallimler üç, dört aylık birden maaşlarını almışlardır. Muallimler bundan sonra da her ay muntazaman aylıklarını alacaklardır.

İlk tedrisat tekâmülü için bir program da vücuda getirilmiştir. Köy mekteplerinin adedinin arttırılması takarrür etmiştir. Şehirlerdeki ilk mekteplerde muallim tasarrufları yapılmıştır. Bu muallimler köylere gönderilecektir.

Başmuallimlere ilâveten sınıf muallimliği verilecektir. İlâve muallimlikler kaldırılmıştır.

İlk mektep muallimlerinin otomatik olan kıdem zamlarının kaldırılması hakkındaki şayialar katiyen doğru değildir. Muallimler, üç senede bir sicillerine göre kıdem zammı göreceklerdir.

Yeni reis Cemal Bey, yakında, fırka vilâyet teşkilâtını gezecek, mahallî tetkikatta bulunacaktır.

Yerli mallar sergisi dünde dolup boşaldı

Yangın ihtimaline karşı ihtiyatî tedbirler alındı, sigorta yaptırıldı

Altıncı yerli mallar sergisi dün gene arkası bitip tükenmek bilmiyen ziyaretçiler tarafından dolup, dolup boşalmıştır.

Sabahın en erken saatlerinde açılan sergide gece saat 23 te ziller çaldığı halde gece yarısından sonraya kadar sergiyi boşaltmak kabil olamamaktadır. Dün akşama kadar sergiyi ziyaret edenlerin yekûnu 97 bini geçmiştir.

Galatasaray sergisinin bu sene bilhassa son adliye yangınından sonra her türlü yangın ihtimaline karşı her türlü inzibatî tedbirler alınmıştır.

Sergi komiserliği sergiyi 200 bin liraya sigorta ettirmiş ve poliçeyi Galatasaray lisesi müdürlüğüne tevdi etmiştir.

Sergide birçok kimselerin bütün dikkat ve itinaya rağmen sigara içtikleri görüldüğünden sergi radyosile her beş dakikada bir sigara içilmemesinin halka ihtar edilmesine karar verilmiştir.

Ayrıca Beyoğlu kaymakamlığı sergi itfaiye zümresinden daima sergi dahilinde devriye gezdirilmesi için emir vermiştir.

MAHKEMELERDE

Fedaî Ef. nin Idamı istendi

Ancak cinayette hafifletici sebepler var

Köprü üzerinde Anadolu Ajansı memurlarından Matmazel Süzanı öldürmekten suçlu bulunan Ali Fedai Efendinin muhakemesine dün sabah ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dün celsede müddeiumumi Kâşif Bey iddiasını serdetmiş, davayı teşrih ederek cürümde tasmim ve tasavvur bulunduğuna işaret Ali Fedai Ef. nin ceza kanununun 450 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre tecziye edilmesini istemiştir. Bu madde, idam cezasını müstelzimdir. Ancak, Kâşif Bey, maktulün suçludan para istemesi ve sair bazı hafifletici esbap dolayısile bu cezanın indirilmesi mütaleasını ilâve etmitşir. Duruşma müdafaa için temmuzun 25 ine kalmıştır.

Yaz tatili başladı

Mahkemelerde dünden itibaren yaz tatili başlamıştır. Yalnız ağır ceza, asliye üçüncü cezası Sultanahmet ikinci sulh ceza, dördüncü hukuk, birinci ticaret mahkemelerinde müstacel ve mekuflu davalara bakılmaktadır.

İhtilâs görülmedi

Tahsilât yapmasma rağmen mukabilinde makbuz vermemek suretile 48 lirayı ihtilâs etmekten suçlu bulunan sabık belediye tahsildarı Celâl B. in muhakemesi dün ağır ceza mahkemesinde neticelenmiştir. Mahkeme cürmü sabit görmemiş, paraların makbuzsuz verildiği ididasma nazaran hazineye mal olmayan bir para üzerinden ihtilâs ve zimmet gibi suçların teşkili mevzuu bahis soalmıyacağı noktasından Celâl Beyin beraetine karar vermiştir.

Kutu barı cinayeti

Kutu barında çalgıcı Sami Efendiyi öldürmekten maznun Adilin muhakemesine dün ağır cezada devam edilmiş, bazı hususatın Tıbbıadliden yeniden sorulması için duruşma talik edilmiştir.

Kitap hırsızlığı davası

Üçüncü ceza mahkemesinde, kitapçı Semih Lûtfi Beye ait kitapların çalınmasından doğan davaya devam edilmiştir. Bu celsede komiser Cemil Bey şahit sıfatile dinlenilmiştir. Cemil Bey, suçlulardan Niyazi Efendinin mevzuu bahis kitapların Kumkapıda bulunduğunu söylediğini ve yapılan aramada bir kısmının oradan çıkarıldığını anlatmıştır.

Cemal Beyden sonra ondan fazla hukuku umumiye şahidi dinlenmiştir. Muhakeme diğer şahitlerin çağırılmaları için başka güne talik edilmiştir.

Çolak Hayri mahkûm oldu

Maruf kaçakçılardan Çolak Hayri eroin kaçırırken yakalandığından ihtisas mahkemesi tarafından bir sene iki ay hapse ve 200 lira parpa cezasına mahkûm edilmiştir.

Halâ eski ölçüler

Bazı resmî daireler eski ölçülerin kaldırıldığını halâ bilmiyorlar mı?

Dün başvekâletten yeni ölçülerin tatbiki hakkında bütün gazetelere bir tamim gönderilmiştir.

Yeni ölçüler kanununun tatbikatına başlanan 1 kânunusani 934 tarihinden itibaren her yerde yeni ölçülerin kullanılması lâzım geldiği gibi gazetelere verilecek ilânların da yeni ölçülerin icap ettirdiği şartlara uygun olması lâzımdır.

Halbuki son zamanlarda birçok resmî dairelerin, evkafın, icra dairelerinin satışa çıkardıkları emlâk, arsalar ve tarlalar için gazetelere verdikleri ilânlarda hâlâ eski ölçüleri kullandıkları nazarı dikkati celbetmiştir.

Başvekâletin yaptığı tamimde bu nokta göz önüne konularak bu yolda hareket şiddetle menolunmaktadır.

Üç Aylıklar

Eytam, eramil ve mütekaidinin eylül, teşrinievvel, teşrinisani 934 üç aylıklarının verilmesine eylülde başlanacaktır. İkinci yoklama da teşrinisani iptidalarında yapılacaktır.

Şişli gençler birliğinde

Cumhuriyet Halk Fırkası himayesinde müteşekkil Şişli gençler birliğinden:

23 temmuz 1934 tarihine müsadif pazartesi günü akşamı saat yirmi birde millî bayramımızı tes'iden Şişli fırka binasında cazbandımızın iştirakile bir toplantı yapacağız. Arkadaşlarımızın bu satırları davetiye olarak kabullerini dileriz.

Günün Gölgesi

Komisyonlar!

Dünyada bir işin çok esaslı çok derin bir şekilde tetkik edilmesini istiyorsanız o işi hemen bir komisyona havale edin.

Size meselenin anhasını, minhasını, enini, sonunu, felsefesini, tarihini, hikâyesini, o işle alâkadar olan zevatın ifadelerini, zabıtlarını, mühürlü kâğıtlarını vesikalarını hepsini hepsini tetkik ederler.. Raporlarını yaparlar, raporları ait olduğu makama gönderirler. Ait olduğu makam lehte veya aleyhte bir mütalea dermeyan eder. Yeniden tetkikat başlar. Yeniden zabıtlar tutulur; kâğıtlar defterleri, defterler dosyaları, dosyalar ciltleri, ciltler kütüphaneleri doldurur...

Velhasıl iş esaslı bir surette tetkik edilir.

Fakat netice? Onu hiç sormayın!

Siz de teslim edersiniz ki bu kadar derin tetkikattan ciddi bir netice çıkması ihtimal dahilinde değildir. Daha doğrusu hem lehte, hem aleyhte netice çıkabilir. Velhasıl bu neticesiz bir neticedir.

Onun için:

Dünyada bu işin sürüncemede kalmasını, bir türlü bir gayeye erişmemesini isterseniz o işi hemen komisyona havale edin.

Buna rağmen komisyonun bir çok faideleri de vardır.

Bir defa en mühimmi efkârı umumiyeyi oyalar. Herkes bundan bir şey çıkacağını zanneder. Merak ve alâka ile komisyonun faaliyetini takip eyler; gazetelerde sütun sütun yazı çıkar, onlar mükemmelen okunur; etrafında mütalealar fikirler dermeyan edilir.

Diğer taraftan, işi komisyona havale edilen zat ve eğer mesele aleyhine ise, bundan son derece memnun olur..

Hele komisyon azalarının hakkı huzuru da varsas o zaman değme keyfine!

Fransadaki malûm hâdiseyi biliyorsunuz, 6 şubat vakayii için bir komisyon daha yaptılar. Bu komisyonlar derhal faaliyete geçtiler. O gün bugündür çalışıyorlar fakat bir türlü bir ipucu yakalayıp iki ipin ucunu bir araya getirmediler.

Daha kimbilir ne zamana kadar uzayıp pgidecek; şimdi de yeni bir hâdise daha çıktı: M. Tardieu, Staviski komisyonunda ifade verirken sabık başvekil, M. Chautemps'i ittiham etti. Gûya Chautemps, Staviski ile eskidenberi çok ahbapmış. Onun hem aile hem iş dostu imiş! Peki amma, M. Tardieu bunu söylemek için neden bu zamana kadar bekledi?

Evet, çünkü komisyon ancak kendisini şimdi dinlemeğe imkân bulabilmişti.

Kimbilir daha altı ay sonra bu mesele hakkında kim ne gibi bir ifade daha verecek ve kimler daha zan altına alınacak?..

Onun için, bir çetrefil iş mi var? Hemen komisyona havale...

Işte meselâ, ihtikârla mücadele komisyonu... Daha başkasını saymak lâzım mı?..

Şimdiye kadar bu kadar tetkikat yapıldı, ancak ve ancak perakende fiatlerle toptan fiatler arasında fark olduğu keşfedilebildi... Bu da mühim bir terakkidir. Bakalım altı ay sonra komisyonun tetkikatı gayeye varmak için hangi yola sapacak?

Aman bu komisyonlar.... Ah bu komisyonlar!

Fakat korkuyoruz. Komisyonlardan şikâyet ediyoruz diye bu komisyon işi de bir komisyona havale edilmesin!

Mümtaz FAİK

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

21 Temmuz 934

AKŞAM FIYATLARI

ISTIKRAZLAR		TAHVILAT	
Istikrazı dahili	94,50	Rıhtım	17,75
1933 Ergani	95	Mümessil kuponsuz	49,15
Unitürk	28,90	„ II	48,20
„ II	28	„ III	50
„ III	28		

ESHAM

Iş Bankası Nama	9	Reji Kuponsuz	2,50
„ „ Hamiline	9	Telefon	10.50
„ „ Müessis	98	Terkos	19
Türkiye Cümhûriyet Pankası	54	Çimento	11,20
Tramvay	35	Ittiat dey.	14,00
Anadolu Hisse	27,50	Şark dey.	0.75
Şir. Hayriye	15,25	Balya	1,55
		Şark m.ecza	3,20

ÇEK FIYATLARI

Londra	635,25	Prağ	19,13,14
Paris	12,05	Belgrat	34,77,80
Milâno	9,25,75	Madrit	5,31
Nüyork	79,40	Berlin	2[illegible],32
Cenevre	2,44,50	Zloti	[illegible]
Atina	83,36	Pengo	3,98,25
Brüksel	3,40,38	Moskova	[illegible]
Amsterdam	1,17,36	Bükreş	79,33,50
Sofya	66,24,30	Viyana	4,27,82

Dört yüz sene olmuş

Osmanlı imperatoru Kanunî Süleyman ile Fransa Kralı Birinci François arasında ittifak yapıldığından beri dört yüz sene geçmiş.. Fransızlar sözlerinin arasında: "Türkiye ile Fransa arasında asırlardanberi devam edegelen dostluktan.". , "Atalardan kalma Türk ve Fransız dostluğundan..,, pek çok bahsederler, biz de bu sözleri dinleye dinleye, Fransada meşhur olan bu ittifakı dört yüz seneden daha eski bir zamanda yapılmış sanıyorduk.

Temps gazetesi geçen gün yazdığı uzunca bir makalede bu dört yüzüncü yıldönümünü hatırlatıyor.. Bizim tarih kitaplarının birinde okuduğumuzdan hatırımızda kaldığına göre, Kanunî Süleyman devrinden sonra, bir Osmanlı Sadrazamı bir gün bir Fransız sefirine:

— Canım efendim, demiş, siz bize her vakit asırlardanberi aramızda devam eden dostluktan bahsedersiniz; fakat ne vakit bir muharebe olsa sizi daima düşmanlarımızın arasında görürüz!

Temps gazetesinin makalesi Sadrazamın bu sözünü hatırlatmıyorsa da ittifakın Fransada niçin yüreklerde yer tutamadığı makaleden pek güzel anlaşılıyor.

Osmanlı imperatoru ile Fransa kralı arasındaki dostluğun nasıl meydana çıktığını elbette bilirsiniz.

Fransa Kralı Pavie muharebesinde kaybederek annesi: "Cehennemden bile imdat aramağa,, karar verir. Onun için, Sultan Süleymana - adı belli olmayan - bir elçi ile birlikte on iki kişi ve bir kıymetli yakut yüzük gönderir. Fakat bu elçi heyeti Bosnada bir yerde Almanların ellerine düşer ve hepsi birden öldürülür.

Bu sefer gürültüsüzce ve tek başına bir elçi daha yollar. Bu ikinci elçinin adı Frangepanidir. Bu isim bizim tarih kitaplarında, Sultan Selim Han oğlu Sultan Süleyman Han tarafından Françe vilâyetinin Kralı Françesko'ya, yani birinci François'ya yazılan mektupta, Frankapon diye gösterilmiştir. Yeni harflerle frenk isimlerini aslını yazmağa alıştığımız için, isterseniz, bu münasebetle Fransız elçisinin asıl adını tarih kitabımıza işaret edebilirsiniz. Birinci elçinin başına gelen felâketten dolayı bu ikinci elçi, Sultan Süleymana Kralın annesi tarafından yazılan mektubu - şimdiki kokain kaçakçıları gibi - papucunun ökçesinin içine saklamıştı. Bu hürmetsizliğe rağmen mektup Sultan Süleymanın merhametine dokunur. Padişah Fransa kralının intikamını, Almanya imperatorunun tebaası olan zavallı Macarlardan alır ve Viyanaya kadar gider.

Fakat intikamın şiddeti Fransa Kralının kendisini de korkutur. Bütün Avrupa hükümdarları kralı "bir kâfir,, ile uyuştuğundan dolayı ayıplamağa başlarlar. Bu sefer Sultan Süleymanı durdurmak için ikinci bir elçi yollar. Bu elçiyi bizim "Haberi Sahih,, tarih kitabı Polen diye göstermiştir. Halbuki gazetenin makalesinde elçinin adı Antonio Rincon'dur. Süleyman bu elçinin ricası üzerine muharebeden geri durmazsa da ehemmiyetsiz bir kale almakla iktifa eder. Zaten Fransa Kralı bir taraftan da Venediklileri, Türkler le ittifak etmemek için kandırır. Bizim tarihlerimize göre Venediklileri iki büyük devlet arasına karışmamak için, hakikatte Fransa Kralının kandırması üzerine itizar ederler. Onun için Fransız elçi ile birlikte giden tercüman Yunüs B. Venedikten İstanbula dönerler ve bu suretle Fransa Kralı da Türk tercümanının, bütün hıristiyan hükümdarlarına rağmen, Fransaya gitmesinden kurtulmuş olur.

Bununla beraber, Fransa Kralı en sonunda "kâfirlerle,, açıkça ittifak yapmağa mecbur olur. Barbaros Hayrettin Paşa seksen pare gemi ile - Fransız elçisi yanında olduğu halde - Çanakkaleden çıkar. Bütün Avrupalılara dehşet gelir. Barbaros acaba nereye gelecek? Rados müdafii meşhur Villiers de l'Isle Adam kederinden Maltada ölür. Haberi Sahih tarihine göre Romanın bütün Papasları ile çocuklar ve kadınlar şehirden kaçarlar. Halbuki Hayrettin Paşanın ilk teklifi üzerine Misinyalılar hemen itaat ettiklerinden Türk donanmasının kimseye zararı dokunmaz. Fakat Avrupa tarihleri bunun gene Türk donanması Misinayi yağma ettiye göstermekte kusur etmezler. Türk donanması Misinadan sonra Marsilyaya giderek orada Fransız gemilerile birleşir ve Nice şehrini Fransız düşmanlarının elinden kurtarır.

Nihayet 1534 senesi ikinci teşrininde ve birinci kânunda Châtellerault'da meşhur Türk ve Fransız ittifakı imza edilir. Fakat Fransızlar bu ittifakın resmî vesikalarını gizli tuttuklarından, sonra da yok ettiklerinden ittifak ve dostluk dört yüz senedenberi daha ziyade dillerde kalmıştır.

O zaman meşhur Fransız kumandanlarından Montlue bu ittifaktan bahsederken: "İmperator tarafını tutan hükümdarların hepsi Kral efendimizin Türkleri kendi imdadına çağırmış olmasını pek ziyade ayıplamışlardır; halbuki insan düşmanına karşı her türlü tahtadan ok yapapbilir. Bana gelince, benim kafamı kırmak isteyen düşmanımın kafasını kırmak için cehennemlerden bütün ervahı imdada çağırmak lâzım olursa ben de öyle yaparım, Allah taksiratımı affetsin!,, demiş.

Teşbihte kusur olmaz, derler. Onun için, Sultan Süleymanın ruhu kendisinin cehennem ruhlarına benzetildiğini duyarsa, o da Fransız kumandanının bu teşbih kusurunu elbette affeder.

G. T.

Öz dilimizle

Kuruçeşmenin gözü aydı!..

Yakın Boğazın mavi suları kenarında bir leke gibi sırıtan kömürlükleri kaldıracaklarmış.

Bunu duyup ta sevinmemek olur mu?

Büyük savaştan kalan bu kömürlükler, Ortaköyle Kuruçeşmeyi öyle toza dumana boğmuştu ki, kimse buralarda barınamaz olmuştu.

O güzelim yalılar, bu yüzden birer birer boşaldılar. Kuruçeşme, adı gibi kuruya kaldı.

Şimdi bu kömürlükler kaldırıldığı gibi Boğazın yakın Rumeli yakası sırtından büyük bir yük atacak, aydınlığa çıkacak demektir. Bilemeyiz, Boğazda kömür yığıntılarının işi ne idi? Ve nasıl oldu da, yıllardanberi bu kömürler için başka bir yer ayırmağı kimse düşünemedi?

Dün vapurla önünden geçerken, baktım da acıdım. Bir tek yalı, bir tek ev yoktu ki, yüzü karaya boyanmamış olsun. Arnavutköyünün Akıntıburnuna yakın yerlere kadar bütün evler, sanki baştan başa yasa girmişlerdi.

Hiç ibrinde açık pencere göremedim.

Yazık, hem çok yazık oluyordu. Kuruçeşmede oturan birkaç tanıdık bilirim ki bu kömürlükler yüzünden on odalı evlerini ayda on liraya kiralamak istemişlerdi de kiracı bulamamışlardı. Bunlardan biri bana:

— Senden para istemem, gel otur... bile demişti de ben gülmüştüm:

— Üste kaç para vereceksin?

— Ne parası?

— Yıkanma parası.. demiştim, ne parası olacak.. Bütün evce en aşağı günde üçer gez (1) yıkanmazsak bu kömür tozundan nasıl arınırız? (2)

Kuruçeşmelilere büyük geçmiş olsun!..

M. SALAHATTİN

(1) Gez - Defa, (2) Arınmak - Temizlenmek.

KULAK MİSAFİRİ

Az söz, Öz söz..

Kısa sözle meramını anlatabilmek herkese vergi değildir. Ondan geçtim, bazı kimseler, saatlerce söylerler de, gene ne demek istedikleri anlaşılmaz.

Arapların bir atasözleri vardır: "Sözün hayırlısı az, fakat öz olanıdır,, derler.

Eski yunancanın Lâkonik şairleri, başkalarının on sayıfada anlatamadıklarını üç dört kelimenin içine sığdırırlarmış.

Dün, aramızda bu kısa söz - uzun söz bahsi etrafında konuşuyorduk.

Birisi dedi ki:

— Bilin bakalım, İstanbulun en lâkonik adamları kimdir?

Düşündük, bulamadık.

— Sen söyle! dedik.

Gülerek cevap verdi:

— Seyyar satıcılar!.. Dünyada bunlardan daha lâkonik insanlar olmaz. Meselâ, pencerenin önünde otururken bir ses: "A. . . ç, gez. . . . maydoz...

Nafile yere, kafanızı yorup ne dediğini anlamağa çalışmayın. On beş gün, arka arkaya dinlediğim halde ben anlıyamadım. Nihayet satıcının kendisine sorup öğrendim: havuç, kereviz, maydanoz demekmiş. Yahut ta şöyle gazel okur gibi bayatî makamından ağız açıp kapamaktan ibaret, gayet kısa üç heceli bir kelime:

"Kiler... a... yım!,,

"Eskiler alayım!,, ı bundan daha kısa surette ifade edebilecek kim varsa çıksın karşıma!..

Bir ihtiyar müvezzi vardır, her sabah şöyle bağırır:

— Ye. . . tttt. . . . tiiiit!

Birincisinin Milliyet, ikincisi Vakit olduğuna birkaç tane şahit lâzım!

Şimdi, seyyar satıcıların lâkonik adamlar olduğunda şüphen kalmadı, değil mi?

KULAK MISAFIRI

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL :

18,20 Plâk neşriyatı. 19,20 Ajans haberleri. 19,30 Türk musiki neşriyatı. (Eliza, Inci, Oiku, Sevim Selim H.) 21,20 Ajans ve borsa haberleri. 21,30 Bedriye Rasim hanımın iştirakile dans musikisi).

223 Khz. VARŞOVA, 1345 m.

20,15 Hafif musiki, 21 Musahabe, 21,12 Senfonik orkestra tarafından popüler konser, 22,02 Lembergten neşeli neşriyat. 23 Musahabe, 23,15 Spor vesair haberler, 23,30 Operetlerden plâklar. 24 Musahabe, 24,05 Dans musikisi.

823 Khz. BUKREŞ, 364 m.

11,30 Dini neşriyat, 12 Karışık orkestra konseri, 13 - 15 gündüz neşriyatı. 18 Musahabe, 18,15 Romen musikisi, 18,30 Musahabe. 19 Muşahabe, 19,05 Popüler Romen musikisi, (tagannili). 20,30 Konferans. 20,45 Plâk. 21 Haftanın haberleri, 21,15 Radyo orkestrası. 22 Konferans. 22,15 Fransız opera musikisi.

686 Khz. BELGRAT, 437 m.

20,50 Keman konseri, 21,20 Reklâmlar, 22 ransız musikisi, 22,30 Popüler şarkılar. 23 Muhtelif, dans plâkları. 23,50 Kahvehane konseri, 24,30 Dans plâkları.

Khz. LÜKSEMBURG, 1304 m.

İngiliz neşriyatı, 21 Dans musikisi, 21,30 Musahabe, 22 Senfonik plâk konseri, 22,30 Plâk, 23,30 Dans musikisi.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Askeri konser, 19,20 Hikâyeler, 19,45 Macar şarkıları (sigan musikisi refakatile). 21 Musahabe, 21,25 Spor haberleri, 21,40 Taganni heyeti tarafından konser, 23 Haberler, 23,30 Dans musikisi, 24,15 Sigan musikisi,

175 Khz. MOSKOVA 1714 m.

11,15 Konser (Keman ve taganni), 12,15 Isveç neşriyatı, 13 İngilizce, 17,30 Musahabe, 18,30 Askerî neşriyat, 19,30 Karışık musiki ve neşeli neşriyat, 19,30 Karışık musiki ve neşeli neşriyat, 22 Almanca, 23,05 İngilizce 24,05 Isveçe.

401 Khz. MOSKOVA, 748 m.

19 Edebiyat, 20 Musikili neşriyat, 22 Dans musikisi.

6000 Khz. MOSKOVA, 50,25 m.

0,5 Sabah neşriyatı. (İngilizce). 12,15 Yüksek dalgadan nakil, 17 İngilizce, 22 Yüksek dalgadan nakil.

Khz. PRAG, 470 m.

19,55 Almanca haberler, 20,05 Karışık sözlü ve musikili neşriyat 22 Haberler, 23,20 Plâk, 23,25 Haberler, 23,30 Şrammel musikisi.

Khz. DEUTSCHLANDSENDER 1571 m.

21 Klâsik ve modern danslar, 23 Haberler, 23,45 Deniz haberleri, 24 Dans musikisi.

950 Khz. BRESLAU, 316 m.

21 Kolonyadan Vallenstein, isimli musikili temsil, 22,30 Dans musikisi, 23,20 Haberler, 23,45 Dans musikisi.

904 Khz. HAMBURG, 332 m.

21 Yaşasın bayat isimli temsil 22 Opera musikisi,23 Haberler , 23,30 Dans musikisi

592 Kh . VIYANA, 507 m.

20,25 Beethovenin eserlerinden oda musikisi konseri, 21,05 Serenade in Burggarten (Anton Konradın idaresinde).

HİKÂYE

BOŞ EV

Şefik apartımana girdiği zaman acaip bir tesir altında kaldı. Bir defa her şey kendisine daha küçülmüş göründü. İki sene evvel karısı Şadanı bırakarak Yugoslavyadaki mallarını tasfiyeye gitmişsi, bir hayli uğraştıktan sonra İstanbula dönmüştü.

Kapıyı açan hizmetçiyi tanımıyordu.

Yugoslavyaya ilk gittiği zamanlar Şadan mektuplarında yalnızlığın azaplarından bahsetmişti. Bu mektupları okurken Şefik kendisini karısının yanında zanneder, ayni havayı teneffüs ediyormuş gibi olurdu.

Şimdi artık ayrılık seneleri bitmişti. Şefik apartımanda o kadar tanıdığı odaların kapılarını birer birer açıp kapatıyordu. Salonun mobilyelerinde hafif bir değişiklik vardı. Kenara bir divan konmuştu. Masanın üzerinde bazı yeni biblolar vardı.

Acaba sürpriz olsun diye karısına haber vermeden İstanbula gelişine hatâ mı etmişti? Halbuki Şadan için evvelâ şaşırır, sonra sevinir diye düşünmüştü. Fakat dönüşte evi boş bulmuştu. Hizmetçi kadın:

— Hanım akşama geç geleceğini söyledi, dedi.

— Nereye gitti?

— Bilmiyorum. Bir şey söylemedi.

Genç kadının yatak odasında bir değişiklik yoktu. Fakat banyo salonunda alelâcele bir gidişi ifade eden karmakarışıklık göze çarpıyordu.

Birden bire küçük bir masanın üzerinde hemen karalanmış bir mektup gördü. Okusun mu, okumasın mı?

Bir müddet tereddüt etti. Üzerinde karısının odasına girmiş bir hırsız hali vardı. En nihayet dayanamadı. Mektubu alıp açtı. Kâğıtta sadece birkaç kelime ve bir de imza vardı:

"Bu akşam beşte bekliyorum,,

İmza yerinde bir isim: Adnan.

Şefik hâfızasında Adnan ismin de bir dostu, yahut akrabadan birini aradı. Nafile.. Bu Adnanı tanımıyordu. Herhalde yeni birisi olacaktı.

Şadan, mektuplarında neden bu Adnandan hiç bahsetmemişti?

İçi burkuldu. Randevu kâğıdını tekrar masanın üzerine bırakarak banyo salonundan çıktı. Büyük salona geçti. Bir müddet koltuklardan birine, Şadanın dikiş dikmek için daima tercih ettiği koltuğa oturdu.

Evvelce yazıhanesinin üzerinde bulunan telefon, büyük salonda bir küçük masanın üzerine alınmıştı. Demek ki Şadan yalnızlı... manlarında telefonu hemen ... nin altında bulundurmak istem... ti.

Bir müddet, karısının iki ... kendisinden uzak, bu apartım... da nasıl hayat geçirdiğini ... şündü.

Evin içinde eşya sanki dile ... miş, bu hayatı ona anlatıyor... dı. Vazolardaki çiçekler, Şa... nın etrafını güzelleştirmekten ... kaldığını söylüyordu. Bir tablet... içinde sigara külleri ve izmar... ri gördü Sanki tahkikata ge... bir polis hafiyesi gibi, etrafı ... kike başlamıştı. İnce izmarit... den birinin ucunda dudak ruj... kırmızı izleri vardı. Demek ki ... rısı sigara içiyordu. Sonra bek... kalın, erkek sigaraları..

Şefik mahzun mahzun pen... ye yürüdü. Başını dayayarak ... şünmeğe başladı.

Ne yapabilirdi? Ev artık ... sine büsbütün boş görünüyor... Tekrar geri dönüp, başını al... gitsin mi? Yoksa kaybolan ... detini tekrar elde etmek için ... rının hayatına giren bu me... adamla boğazlaşsın mı?

Bir kere daha etrafına, ... yuvasına baktı. Her şeyi bayat... düşman gördü. Sanki mevcu... ti bütün bu mobilyalara, tablo... ra, halılara hiç uymuyordu.

Tekrar yol mantosunu ... şapkasını başına geçirdi. Hizmetçi kadın:

— Bey geldi... Hiç bir şey ... meden gitti, derse Şadan her... yi anlar.

O sırada apartıman kapısı... kilidinde bir anahtar sesi duy... du. Şadan eve dönüyordu. ... birdenbire salon kapısının ar... na saklandı.

Genç kadın birkaç adım ya... dan geçti. Şefiği göremezdi. ... Şefik birden bire karısının ay... ya akseden endamını gördü. ... dan hiç değişmemişti. Hattâ ... güzelleşmişti. Genç kadın hiz... çiyi çağırdı. Şimdi ne olacak? ... metçi her şeyi söyliyecek mi? ... caip bir vaziyet hâsıl olmayacak mı? Fakat ilk önce Şadan ko... tu:

— Habibe, bizim beyden ... tup, telgraf filân yok mu?

O zaman Şefik, deminki bü... endişelerini unutarak, kapıyı ... tı, sanki apartımana yeni giriy... muş gibi içeriye girdi.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için L. K.	Hariç L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddetleri geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon : Beyoğlu 4.4888 3836

SATİE nin

Yerli Mallar Sergisinde

Açtığı daireyi mutlaka ziyaret ediniz.

Orada faideli yenilikler bulacaksınız

Milliyet'in romanı: 29

Sansaros

Yazan: AKA GÜNDÜZ

— Ne vakit gelmiş buraya?

— On beş yirmi gün varmış.

— Ha.. Şu boncuk gözlü, sıska aptal oğlan mı? Böyle aptalları da neye gönderirler bilmem ki!

Salih Reis şaşaladı.

— Aptal olduğunu bilmem ama, adının Osman olduğunu, kimsesiz kaldığını bilirim.

— Günü değil ama, madem ki yarın gidecekmişsin bir defa gör. Benim odamda görebilirsin. Mektebin disiplini çok sıkıdır. (Kapıcıya) Mubassır Beye söyle hani geçenlerde bir sıska , aptal çocuk getirmişlerdi. Osman mı idi ne? Işte onu bulsun da benim odama göndersin.

Sert müdür önde, şaşkın Salih usta arkada, müdürlük odasına girdiler. Kapı yanında bir iskemle göstererek:

— Otur... ya. Aptal şimdi gelir.

Salih usta gittikçe içerliyordu. Cin gibi Sansarosa niçin aptal diyorlar? Yoksa Osman adında başka bir çocuk daha mı var? Olur a. Yüzlerce çocuk... Arı kovanı gibi bir yer.

— Neden böyle aptal olmuş?

— Vallahi bilmem Müdür Beyefendi. Belki geçirdiği günler onu sersemletmiştir. Çok acı günler geçirdi. Bu çocuk...

— Dur! Masal yok! Aşağı yukarı hepsinin masalı bir çerçevede, bir çırpıda... Yok topçu ateşi, yok süvariler, yok yangınlar..Şunlar bunlar. Bence böyle olsa bile hepsi değil. Yarısını babalar analar başlarından atıyorlar. Burada sıcak oda, sıcak yemek, sıcak döşek olduğunu işittiler ya.

Küçük Osman iki ay önce, bombardıman günü evinden ne kılıkta çıktı ise, müdürlük odasına o kılıkta fakat daha eskimiş püskümüş girdi.

Salih usta kapının yanında oturduğu için göremedi. Müdür Beye doğru ilerledi. Müdür sordu:

— Sen Salih usta adında birisini tanır mısın?

Sansaros düşündü. Bileğinin tersi ile gözlerini kapadı. Ses çıkarmadı.

— Aptallık etme! Tanır mısın diyorum sana!

Sansaros iki tarafına bakındı. Bir şeyler düşünmek, bir şeyler hatırlamak istiyordu. Fakat bir türlü beceremiyordu. Salih usta dayanamadı, arkadan seslendi:

— Osman!

Sansaros işitmez göründü.

— Osman! Oğlum Osman

Sansaros tavana baktı.

— Ben geldim Sansaros!

Sansaros lâfını işiten çocuk irkildi. Müdür, dediğinin doğruluğu çıktığı için çalım attı:

— Dedim ya, aptalın biri! Vatanı azizimiz bundan ne istifade edecek ki buraya gönderdiler bilmem.

Salih usta kalktı. Çocuğun yanına geldi. Çenesini tutup yüzünü yüzüne çevirdi:

— Bak ben geldim. Salih Amcan. Sansarosum.

Sansarosun yüzünde manasız bir sırıtış belirdi. Bundan cesaret alan Salih usta bir daha okşadı. Salih usta birden bire sersemlemiş olan çocuğun hatıralarını uyandırmak için yalan söyledi:

— Baban mektup yazmış. Seni soruyor. Baban Kaplan Reisten mektup geldi.

Müdür hemen atıldı:

— Bunun babası var mı? Sağ mı? Işte bu olmadı. Babası varsa bu aptal bir dakika burada duramaz. Hemen çıkarırız. Biz anasızları babasızları zor idare ediyoruz.

Salih usta yaptığı falsoyu anladı. Müdür beye gizli bir işaret ederek babasının olmadığını, yalnız çocuğa yalan söylemek lâzımgeldiğini anlatmağa çalıştı.

Sansaros biraz kendine gelir gibi oluyordu. Salih ustanın yüzüne baktı ve birden bire başını ihtiyarın sakosunun içine soktu. Salih Amcayı tanımıştı. Bir dakika böyle kaldı. Salih ustanın gözyaşları, içine akıyordu. Müdür de yumuşadı.

— Zavallı aptal! dedi.

Sansaros başını çıkardı. Gözleri kıpkırmızı idi. Yavaş bir sesle konuşmağa başladı:

— Babamı jandarmalar bıraktı mı? Anam sıcak odalı şimendiferle geliyor mu? Kurtlar nereye gittiler? Handaki mülâzim beni çok sevdi. Leblebi getirdi, fındık getirdi. Sen gelmedin. Nereye gittindi sen? Ben öyle ağladım ki... Ama ahırın köşesine kaçtım da ağladım.

Salih ustanın aklına nereden geldi de sordu:

— Müdür Bey! dedi. Sizin de çocuğunuz var mı?

— Iki tane.

— Allah onları küçük Osmana benzetmesin.

Müdürün içi birden bire erir gibi oldu. Bir anda insanlığa döndü. Rengi uçtu. Dudakları titredi.

— Allah hepsininkini korusun.

Diyebildi. Salih usta bundan cesaret alıp söyledi:

— Ben bugün varım yarın yok. Bu çocuğu da ötekiler gibi kovana emanet ediyorum. Çocuk doğuşunda aptal değildir. Sonradan da olmadı. Bu hali geçicidir. Onun gördüklerini büyükler görselerdi çıldırırlardı. Izin verirseniz ben onu çarşıya kadar götüreceğim. Kundura, çorap, çamaşır alayım.

Gözü yaşaran müdürün gene müdürlüğü kabardı:

— Olamaz! dedi. Mektebin nizamı bırakmaz. Burada müsavat, uhuvvet, adalet vardır. Birisi yeni pabuç giyerse hepsi giymeli. Birinde var öbüründe yok olmaz.

— Ama efendim, bunların hiç birisinde bir şeyler yok.

— Cenabı Hak milleti merhummemize ömürler versin, elbette bir yolu çaresi bulunur. Sen bu işe karışma.

— Siz bilirsiniz beyim. Bari bunu vereyim.

Mektebe gelirken elli kuruş rip yirmi otuz tane küflü leblebi şekeri almıştı. Onları uzattı. Müdür Bey bunu da yasakladı:

— Burada yesin! Dışarıda olmaz! Müsavata halel gelir.

Sansaros küflü leblebi şekerlerini bir hamlede yedi bitirdi. Müdürün müsaadesi bu kadardı. O acı çocuğu alınca dershanesine götürdü. Salih usta:

— Nizamınız nizamdır beyim. Şeriatin kestiği parmak acımaz. Hiç olmazsa izin verin, size bir ... tın bırakayım. Belki ilerde lâzım olur, çocuğa harcarsınız.

— Bak bu olur. Ne yapalım? O lura olur, olmaza olmaz. Kanunumünife göre ayak uydurmalı. Yoksa sonra adamı mes'ûl ederler.

Salih usta altını masa üstüne koyup çıktı. Buradan kaçmak istiyordu. Nereye gidecekti? O da henüz bir karar vermemişti. Topal beyin girini bedavaya almamış olsaydı, binince batıya doğru yollanacaktı. Ama nereye olursa olsun. Sansarosa karşı kendisini vazifesini yapmış sayıyordu. Toprak üstünde

— *Bitmedi* —

Almanyada

ensucat sanayii hlikeye maruz

buki evvelce üniforma bayrak imali bu sana- efah temin ediyormuş

LIN, 21.A.A. — Havas ajansı bil- : Nasyonal sosyalizmin ilk sene- üniforma ve bayrak imali do- bir refah devrine girmiş olan cat sanayii hali hazırda vahim bir n tehlikesine maruz bulunmaktadır. isat nazırı bir emirname neşrede- ensucat senayiinde şahsî teşebbüs- hdide tabi kılmıştır. Resmî bir de deniliyor ki :

viz fıkdanı, hükûmeti, mensucat sa- de kullanılan iptidaî maddeler it- ı tahdit mecburiyetinde bırakmış- innetice bu maddelerin tahvilini t etmek lâzım geldiğ gibi mevcut ları tasarrufla kullanmak, fabrikala- apatılmasının önüne geçmek ve bil- işin faaliyetini tenkis etmek ikti- ler.

sat nazırı, mesai nazırı ile bilitilâf mmuz 934 tarihinden itibaren men- sanayiinde iş müddetinin haftada ate indirilmesini emretmiştir. Bu le ameleye yol verilmesinin önüne miş olacaktır. Bundan başka yeni ithaneler vücuda getirilmesi de me- miştir. Nihayet fiyatlerin yükselme- mâni olmak için icap eden tedbirler- tihaz olunacaktır.

halif hareketle bulunan patronla- abrikaları kapatılacak ve kendilerin- müessese şefi ünvanı nezedilecektir.

Arnavut kıralı

ogonun teşrinievvelde Ankarayı ziya- t edeceği söyleniyor

ATINA, 21 (Milliyet) — Arnavut Zogonun Türkiyeye bir seyahat cağı söylenmekte ve şu malûmat mektedir:

Arnavut kıralı Zogonun teşrinievv- 28 inde Ankarada Balkan misa- imzalayan devletlerin hariciye na- ının yapacakları seyahat esnasın- Türkiyeyi ziyaret etmesi ve Arna- ğun da Balkan misakına dahil o- ı söylenmektedir.

BUKREŞ, 21 (Milliyet) — Kral olun bugünlerde Belgrada hareket ği söylenmektedir. Bu seyahatin- rala yalnız iki yaverile bir husu- atibi refakat edecektir. Kral Ka- Bled de bir hafta kral Aleksandı - misafiri olarak kalacaktır.

Bu zaman zarfında Arnavutluk kra- hmet Zogonun da Belgrattan ge- ği söylenilmekte ve buna siyasî ehemmiyet verilmektedir.

Bulgaristanda

ni bir matbuat kanunu hazırlanıyor

SOFYA, 21 (Milliyet) — Adliye retinde hususî bir komisyon tara- an yeni bir matbuat kanunu lâyiha- zırlanmıştır. Bu kanunla matbuat, bir rejime tâbi tutulmaktadır. Bu nın, Başvekil tarafından henüz ik edilmediği için metni hakkında bir malûmat verilmemektedir.

zi Hazretlerinin İnebolu Halkevine iltifatları

NEBOLU, 21.A.A. — Halkevi men- ları tarafından şehitlikleri ziyaret tsadile Çanakkaleye yapılan seyahat- sonra Reisicümhur Gazi Hazetlerine le reisi tarafından gönderilen arzı- ımatı havi tel yazısına Müşarünileyh zretleri" asil ruhunuzun yüksek he- anını gösteren telgrafınıza memnun um. Hepinize teşekkür ederim." ceva- iltifatta bulunmuşlardır.

Reisicümhur Hazretlerinin bu iltifa- Halkevi salonunda merasimle okun- ve sürekli alkışlarla karşılandı. I- oluda çok iyi tesirler bırakan bu se- atın münasip fırsatlarda Inönü, Sakar ve Dumlupınara' kadar uzatılmasına ar verildi.

rman yangını başlangıcı

GEMLIK, (Mililyet) — (Soğuk) civarında bir orman yangını tmıştır. Yangın ilerlemeğe vakit lmadan hemen söndürülmüştür.

Hususî mektepler

Bulgaristanda sıkı bir kontrol altına alındı

SOFYA, 21 (Milliyet) — Umumî bir emirname ile Bulgaristandaki hususî mektepler idaresinde birçok esaslı tbeddüller yapılmıştır: Hususî mektep muallimleri, Maarif nezareti tarafından azil ve tayin edilirler.

Muallimlerde, mektebin derece ve nevine göre aynen resmî mektep muallimlerindeki kanunî şerait aranır. Hususî mektepleri idare edenler, her ders senesi iptidasında bütçelerini nezarete göndermek mecburiyetindedirler.

Hususî mektep muallim ve müdürleri, en az muadili bulundukları devlet mektepleri muallimleri kadar maaş a - lırlar ve dereceleri nezaretteki komisyonlar tarafından tayin edilir.

Bahrî mes'eleler

M. Roosveltle M. Macdonalt da görüşecekler

LONDRA, 21.A.A. — M. Norman Davis'in müfarekatı üzerine müzakeresi yarı yerde kalmış olan bahrî meseleler hakkında fikir teatisine hadim olacak bir Roosvelt - Mac Donald mülâkatının burada memnuniyetle karşılanacağı teeyyüt etmektedir. Bahrî meselelerde Ingiltereyi en ziyade telâşa düşüren vaziyet, Amerika ve tIalya bahriye nazaretlerince fazla tonilâtolu gemiler inşası siyasetine ehemmiyet verilmesidir.

Okyanoslarda nüfuz mıntakaları

VASHINGTON, 21.A.A. — Havas ajansı bildiriyor :

Japon sefiri M. Saito'nun Amerika hükûmetine, bahrimuhiti iki nufuz mıntakasına taksim etmek ve bir ademi tecavüz misaki yapmak için bazı beyanatta bulunduğuna dair şayialar çıkmıştı.

M. Saito'nun ikinci noktta hakkında hükûmetle görüştüğü teyit edilebilir. Fakat bu müsbet bir tekliften ziyade bir yoklama mahiyetindedir. Bunun Amerikadaki aksi, temamen menfi olmuştur. Dün Tokioda neşredilen resmî tekzibin sebebi bu akistir. Amerikanın vaziyeti, ittifak mahiyetinde olabilecek herhangi bir anlaşma şekline muhalif olan ananevî vazivetidir. Amerika, Briand - Kellog misakından evvel Fransa ile Amerika arasında bir ademi tecavüz misakı yapılması için M. Briand'ın teklifine de ayni sebeple menfi cevap vermişti.

Fransa için bile, Amerika bir harbe sürüklenmekten korkmuştu. Japonya ile yapılacak bir misak daha tehlikeli olabilir, zira, bu, Çindeki açık kapı siyasetinin terki manasını ifade eder.

Sovyet Rusya ve Milletler cemiyeti

Rusyanın eylül toplantısında namzetliğini vazedeceği haberi teeyyüt ediyor

CENEVRE, 21.A.A.— Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Rusyanın Milletler cemiyetine girmesi hususunda büyük devletler arasında cereyan eden müzakeratın haylı ilerlediği ve eylül umumî toplantısında Rusyanın namzetliği vazedileceği burada teeyyüt etmektedir.

Ingiltere hariciye nazırının son nutkunda bu meseleye temas etmesi, Rusyaya yapılmış resmî bir davet telâkki edilmektedir. Avrupanın şarkında ve milletler cemiyeti misakı dahilinde vücude getirilmek istenen mıntakavî emniyet teşkilâtına Polonyanşın iştirak etmemesi bazı müşkilât tevlit etmiş ise de bunların eylûl ayına kadar haledileceği ümitleri kuvvetlidir.

Isviçre hükûmeti Sovyetlerin gelecek eylûl ayında cemiyete dahil olması ihtimalini nazarı dikkate alarak Isviçre heyeti murahhasasının bu baptaki hattı hareketini tetkik ile Isviçre heyetinin müstenkif kalmasına karar verdiği söylenmektedir.

YENİ NEŞRİYAT

Tıp dünyasının

Yedinci sene temmuz nüshası tıp âlemine ait zengin şuum ve makaleleri ihtiva etmektedir. Türk hekimi adlı yazı şayanı dikkattir. Tavsiye ederiz.

Fransız kabinesi Tehlikede mi?

(Başı 1 inci sahifede))

katini celbetmiş ve M. Tardieunün dinlenmesine karar verilmişti. Fakat geçen günü komisyonun huzurunda Radical - Socialiste'ler hakkında ateş püskürmüş ve bilhassa M. Chautemps'i fena halde itham etmişti. M. Tardieu'ye nazaran Staviski meselesinde mehaldar olması lâzımgelen adam budur. Çünkü M. Chautemps, Staviskinin hem şahsî dostu ve hem işe ait dostu idi.

Işte bu ifade sol cenahla sağ cenahın arasında büyük bir suitefehhüme yol açmıştır. Ve bu vaziyet M. Doumerguein vücude getirdiği "mütareke kabinesinin,, mevkiini sarsacak derecededir. Çünkü ayni kabine dahilinde her iki cenaha mensup zevat vardır. Radical - Socialiste'lere mensup gazeteler bunun Tardieu tarafından tertip edilmiş siyasî bir manevra olduğunu ve memleket dahilinde Radical'lerin haiz olduğu mevkii sarsmak için yapıldığını kaydetmektedirler. Son gelen ajans telgraflarından anlaşıldığına göre mesele vehamet kesbetmektedir. Radical Socialiste'ler toplanarak müttefikan kabinedeki nazırlarına beyanı itimat etmişlerdir.

Diğer taraftan M. Doumergue kabineyi alelâcele içtimaa davet etmiştir. Belki M. Tardieu, ve M. Herriot'nun müştereken istifa etmelerile vaziyet durulabilecek ve iki tarafı memnun edecek bir sureti hal bulunarak kabine buhranının önüne geçilecektir.

Dün bu hususta aldığımız telgrafları aşağı dercediyoruz:

PARIS, 21 (A.A.) — Fransadaki dahilî vaziyet, M. Doumergue'in kabineye riyaset etmek üzere alelacele Parise dönmesini icap ettirecek kadar ciddidir.

Bunu kaydeden Reuter Ajansı muhabiri , ayni zamanda diyor ki: "M. Terdieu,nün M. Chautemps ile radikal sosyalistlere karşı vaki olan hücumları üzerine hâdis olan vaziyet, kabineyi M. Tardieu'yü dinlemek için umumî bir içtima aktetmeğe mecbur etmiştir.

M. Tardieu'nun beyanatının mühim siyasî akisler yapması muhtemeldir. Gerek M. Tardieu ve gerek M. Herriot'nun ayni zamanda istifa etmeleri ihtimal dahilinde görülüyor.

PARIS, 21 (A.A.) — M. Chautemps, M. Herriot ile konuşmuştur. Müteakiben radikal sosyalist nazırlar ile radikal sosyalist fırkası merkez heyeti bürosu birlikte bir içtima aktetmiştir. M. Chautemps bu içtimaa iştirak eylememiştir.

Içtimadan sonra aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir :

"Radikal sosyalist fırkası merkez heyeti bürosu M. Tardieu'nun tahkik komisyonu huzurundaki beyanatı üzerine tahaddüs eden vaziyeti müzakere etmiş ve ittifakla fırkanın hükûmeti mümessillerine itimat beyan eylemiştir.

Nazırlar ile merkez heyeti azaları arasındaki münakaşa bir saat kadar sürmüştür. Merkez heyeti azaları, M. Tardieu'nun müdahalesini siyasî mahiyette telâkki etmekte , binaenaleyh radikal sosyalist nazırların, bu müdahalenin siyasî ve hükûmete ait neticelerini iktiham etmesi lâzım geldiğine ve M. Doumergue'in müdahale eden M. Tardieu'nun niyetlerini ve bundan çıkacak neticeyi bilecek yegâne salâhiyettar şahıs olduğunda müttefik kalmışlardır.

PARIS, 21 (A.A.) — Kabine, M. Cheron'un riyasetinde toplanmıştır. Siyasî vaziyetin müzakeresinden sonra M. Cheron, M. Doumergue'in nezdine giderek vaziyetten kendisini haberdar eylemeğe memur edilmiştir. M. Cheron otomobille Toulouse şehrine hareket etmiştir.

Reisicümhur seyahatini tehir etti

PARIS, 21.A.A. — M. Doumergue in salı günü sabahı Parise döneceği muhakkak addolunmaktadır. Salı günü öğleden sonra kabine bir içtima akdedecek ve çarşamba sabahı da nazırlar Elysee sarayında toplanacaklardır.

Siyasî ahvalden dolayı, M. Sarraut, Reisicümhura Aurillac ve Clermont - Ferrand seyahatında refakat edemiyecek ve aynı zamanda Cumhurreisi, hükûmet reisi ile irtibatını muhafaza etmek üzre Pariste kalacaktır.

Yeni kömür Tesisatı yapılcak

(Başı 1 inci sahifede))

lini tesbit etmek üzere bir komisyon teşkil edilmiştir. Verilen malûmata göre komisyon İktısat Vekâleti deniz ve hava müsteşarı Sadullah Beyin riyaseti altındadır. Komisyona memur edilenler meyanında olup şehrimizde bulunan İktısat Vekâleti limanlar umum müdürü Muhsin Naim ve Deniz Ticaret müdürü Müfit Necdet Beyler bugün Ankaraya hareket edeceklerdir.

Limanlar umum müdürü Muhsin Naim Bey birkaç gündenberi bu hususta şehrimizde tetkikatta bulunmuştur. Müfit Necdet Bey de beraberinde bazı dosyalar götürecektir. Komisyon ilk içtimaını yarın Ankarada yapacak, ve en kısa zamanda mesaisini bitirecektir.

Dergiden sonra kelimeler seçilecek

(Başı 1 inci sahifede)

di. İbrahim Necmi Bey kurultay hakkında sorduğumuz suale cevaben dedi ki:

— Biliyorsunuz ki nizamname mucibince dil kurultayının iki senede bir toplanması lâzımdır. Geçen kurultay da birçok muallimler bir takrir vererek kurultay içtimalarının tatil zamanına tesadüf ettirilmesini rica etmişlerdi. Bunun için bu defa kurultay içtimaını biraz evvele alarak 18 Ağustosta açıyoruz. Birinci kurultaya her talip olan, aza olarak yazılmıştı. Bunun sebebi o zaman cemiyetin ayni zamanda teessüs etmekte olması idi. Birinci kurultay, azasının cemiyetin tabii azası olduğuna karar verdi. Ondan sonra da cemiyet iki senelik çalışmaalrı sırasında gerek merkezde ve gerek vilâyatta bir takım teşkilât yaptı ve bunlara muhtelif azalar seçti. Binaenaleyh şimdi cemiyetin azaları birinci kurultay azasile bu muhtelif teşkilât mensuplarından ibarettir.

Bunlardan 2 nci kurultaya iştirak etmek isteyenlerin 15 temmuz akşamına kadar umumî kâtipliğe malûmat vermeleri mükerreren ilân edilmişti. Şimdiye kadar müracaat edenlerin adedi dört yüzü geçmiştir. Aza kaydı da artık kapanmıştır. Yalnız daimî dinleyicielr temmuz sonuna kadar isimlerini kaydettirebilirler. Şimdiye kadar iki yüze yakın daimî dinleyici talebe aldık.

Kurultay, bildiğiniz veçhile 18 ağustosta açılacaktır. Açma nutku cemiyet reisi ve Maarif Vekili Bey tarafından irat olunacaktır.

— Maarif vekilleri cemiyetin tabii reisi midir?

— Nizamname mucibince Türkiye Cumhuriyeti Maarif vekilleri cemiyetin fahrî reisidir. Birinci kurultaym fili reis seçtiği Samih Rifat Bey merhum - ki bilhassa burada çalışırken hatırası yüreğimizi daha fazla sızlatıyor, çünkü merhum talâkatî ve olanca belâgatile bu kubbeler altında ve dil uğurunda güzel sözler söylemiştir - vefat edince umumî merkez heyeti merhumun hâtırasına hürmeten ikinci kurultaya kadar reis seçmemeğe karar vermişti. Bunun için o zamandan beri Maarif vekilleri cemiyetin filî riyasetini de ifa etmektedirler.

— Umumî merkez heyeti bu seneki kurultaya ne gibi mesai tevdi edecektir?

— Kurultaya vereceğimiz mesainin en mühimmi çıkardığımız tarama dergisidir. Bu eser dilimizde kullanılan yabancı sözlerin Türk kaynaklarından toplanmış ne kadar karşılığı bulunmuş ise hepsini, en menusundan en uzağına kadar, cümlesini ihtiva etmektedir. Bundan maksat seçmeğe yol açmaktır. Yoksa dergiye giren her söz lisana kabul edilmiş değildir. Dergi hakkında, birer nüsha gönderdiğimiz zevata ayrıca şu sualler sorulmuştur:

1 — Dergide gösterilen türkçe kelimelerde gerek kelimenin telâffuzu ve gerek mânası bakımından bir yanlışlık var mıdır?

2 — Dergide bulunan yabancı sözlere gösterilen karşılıklardan başka türkçe bir veya birkaç karşılık daha hatırlıyor musunuz. Böyle bir karşılık varsa bir kitapta mı görülmüş ve bir yerin halkı ağzından mı duyulmuştur?

3 — Dergide gösterilen karşılıklardan sizce dile en uygun veyakın olan hangisidir?

Görülüyor ki böylece, dergi bir anket mevzuu olarak ortaya atılmıştır. Bu suallere gelen cevapları ayrıca tasnif ediyoruz. Kurultaydan sonra bunları gözden geçireceğiz. Ve dergi hakkında düşündüklerimizi de tesbit edeceğiz. Sonra da dergiyi tadil ve ikmal edici bir zeyl çıkaracağız. Ancak bundan sonradır ki tam seçme işine başlıyarak karşılıklar kılavuzunu hazırlayacağız.

— Derginin neşri ne vakit bitecektir?

— Derginin Osmanlıcadan türkçeye olan asıl kısmı iki güne kadar çıkacak olan sekizinci fasikülde bitiyor. Bu fasikül yedi formadır. Böyle asıl dergi 53 forma tutmuş oluyor ki bunun altı buçuk forması mukaddemat olduğuna göre 46,5 formalık bir lûgat ortaya koyduk demektir.

Dokuzuncu fasikülden itibaren derginin türkçeden osmanlıcaya Indeksi çıkacaktır. Burada ayni türkçe kelime kendi alfabe sırasile başa yazılacak ve dergide kaç yabancı söze karşılık gösterilmiş ise o yabancı sözler de gene alfabe sırasile karşısına yazılacaktır. Buna dair olan fişlerin matbaaya verilmesine başlanmıştır. Şimdiye kadar 4013 fiş matbaaya gönderilmiştir.

Bu indeksten sonra bir de doğru yanlış cetveli koyarak dergi bitirilmiş olacaktır.

— Kurultaya dergiden başka ne ve receksiniz?

— Kurultaya bundan başka iki yıllık çalışmalarımızı gösterir umumi bir rapor vereceğiz. Bu raporda göreceksiniz ki bizim ilk çalışma yılımız daha ziyade hazırlıklarla geçmiştir. Bu ilk yıl içinde geniş bir derleme seferberliği yaptık. Halk ağzından derlenen sözler fişlere geçirildi ve bunlar kaza merkezlerinde toplandı. Mükerreleri atılarak vilâyet merkezlerine gönderildi. Derlenen sözler, oralarda bir daha süzüldü. Böyle ce merkeze gelen fişelrin adedi 140 bine vardı.

Bunların yüzde doksanı mükerrer olsa, ve kalanının da yarısı işe yaramasa bile, yedi bin Anadolu kelimesi ele geçmiş demetkir ki, bu, büyük bir lisan hazinesidir.

Derlemeden gelen bu sözlerin bir kısmı tarama dergisine de girmiştir. Fakat asıl emelimiz gelecek çalışma yılında bir derleme dergisi çıkarmaktır. Bu dergide halk ağzından toplanmış sözler, yer yer telâffuzlarında ve mânalarında görülen değişikl klerle beraber gösterilecektir. Öyle zannederim ki bu dergi yalnız memleketimizde değil, bütün Avrupa türkologları nezdinde bile büyük ehemmiyetle karşılanacak original bir eser olacaktır.

Dil anketi

Bu derleme seferberliğinden sonra yaptığımız ikinci büyük iş büyük dil anketidir. Bu ankete gelen karşılıkları, cemiyetin muhtelif teşkilâtına teklif mahiyetinde olarak seçilmiş olanlarını Türk dili bülteninin 6 ncı sayısında neşrediyoruz. Derleme ve lûgat kolları bu işlerle uğraşırken gramer kolu da türkçede kelime teşkili usullerine dair iki anket neşretmiştir. Bunlar da bütün kiyasî lâhikalar ve bunların muhtelif mânaları ve mürekkep sözleri misallerle tesbit edilmiş ve bütün muallimlere gönderilerek mütaleaları sorulmuştur.

Şimdi de gramer kolu dergide çıkan kelimelerde görülen ekleri toplıyarak ekler lûgatçesi diye yeni bir anket neşrine başlamıştır ki bunun da 6 - 7 formalık ilk fasikülü kurultaya yetişecektir.

Gramerin kelime teşkiline dair olan kısmını ön safa alışmızın sebebi gerek lûgat ve gerek ıstılah için bunlara şiddetle mühtaç olduğumuzdur. Gramerin diğer bahisleri üzerine çalışmayı, umumî merkez heyeti, sonraya bırakmıştır.

Fennî ve ilmî ıstılahlar

— Istılahlar için ne yapıyorsunuz?

— Istılahlar için şimdiye kadar yaptığımız şey karşılık arayacağımız ıstılahları tesbit etmektir. Bu ıstılahlar alâkadar mütehassıslara gönderilerek kendilerinden bunlar için türkçe karşılık bulmaları istenmiş ve bulunan karşılıkların bir yerde görüldüğü veya bulanın icadı mı olduğu sorulmuştur. Istılahlar için 16 ıstılah bölüğü kurulmuştur. Bunların bazılarının takımları da vardır. Bunların her biri kendi sahalarına taallûk eden ilim ıstılahlarının tam bir kadrosunu çizmiştir. Bu kadroalr fransızca, şimdi kullanılan türkçe, ihtiyarî olarak ingilizce ve almanca Tıp ıstılahlarında greco - latin cezirler'te gösterilmek suretile tesbit edilmiştir.

Riyaziyenin cebir, hendese, müsellesat ıstılahları, bölükten karşılıkları tesbit edilerek gelmiştir. Nebatat ıstılahları için, eski dil encümeni zamanında da çalışılmıştı. Bunların mektep derslerine ait olan kısmlarının da karşılıkları bölükçe tesbit edilmiştir. .

Askerlik bölüğü askerlik ıstılahlarından 1500 e kadar kelimenin karşılığını tesbit etmiş ve bu işte Harp akademisi reisi Fuat Paşanın riyaseti altındaki komisyon büyük himmetler sarfetmiştir.

Devlet teşkilâtı ıstılahları

Bundan başka bir de devlet teşkilâtı ıstılah bölüğü vardır ki o da devlet teşkilâtına ait bazı ıstılahların karşılıklarını tesbit etmiştir ve bunun için bir liste yapmıştır. Ayni zamanda yol ve nakil vasıtaları bölüğünden de bazı karşılıklar gelmiştir. Bunlar hep bölüklerin teklifi demektir. Kurultaya bir fikir vermek üzere bültende neşrediyoruz. Umumi merkez, bu sene ilk ve orta derece tahsile ait ders kitaplarındaki ders ıstılahlarile yüksek tahsil ihtisas ıstılahlarını ayrı ayrı araştırmağı kararlaştırmıştır. Ve önümüzdeki mesai devresinde ilk amacımız (hedefimiz) mektep ıstılahlarının imkân dairesinde türkçeleştirilmesidir.

— Bulunan karşılıkların kullanılması için mecburiyet vazolunacak mı?

—Umumî dil için biz cebrî vasıtalara değil, yazarlarımızın zevkine ve öz dil sevgisine güveniyoruz. Bir takım kelimeleri cebren kullandırmak fikrinde değiliz. Bilâkis bütün muharrirlerin, ediplerin, şairlerin mütefennin- lerin gönül birliğile, gönül hoşluğile, öz, güzel türkçeyi yapmak isteyoruz.,,

Tezler tetkik ediliyor

T. D. T. C. Umumî Kâtipliğinden:

Kurultay hazırlıkları için Ankaradan gelen umumî kâtiplik bürosu bugün Dolmabahçe sarayında işe başlamıştır. Kurultay hazırlıkları merkez bürosu umumî kâtibi İbrahim Necmi Beyin reisliği altında Çanakkale mebusu Ahmet Cevat, ordu mebusu Ali Canip ve Dr. Saim Ali Beylerden mürekkep olarak toplanmış, gelen tezlerin tetkikine başlamıştır. Merkez bürosu perşembe günü saat 10,30 da tekrar toplanacaktır.

Dipburnunda

(Başı 1 inci sahifede))

kuzu otuzda Ingiliz donanmasına mensup Queen Elisabeth dritnotu ile London ve Devonsciere kruvazörleri ve Türk donanmasına mensup Kocatepe torpido muhribi olduğu halde Dipburnu önünde 14 temmuz müessif hâdisesinde vefat eden Ingiliz bahriye zabitinin istirahatı ruhu için tekarrür eden ayin yapılmıştır.

Merasimde Ingiliz gemileri yerlerini alınca Kocatepe kumandanının Türk donanması namına çelenk atılacağını bildiren mektubunu Ingiliz amiralının bindiği Queen Elisabeth'e götüren yüzbaşiyi Ingiliz filosu erkânı harp reisi kabul etmiş ve teessüre gösterilen samimî alâkaya teşekkür etmiştir.

Merasime saat 9,30 da boru ile sancaklar yarıya indirilerek başlanmış, zabitler kılıçlı ve mürettebat beyaz giymişlerdi. 12 dakika süren dinî merasimden sonra havaya atılan üç el yaylım tüfek ateşi arasında borular selâm havası çalmış ve arkasından çelenkler atılmıştır. 3 dakika süküttan sonra Ingiliz gemilerindeki bandolar millî marşlarını ve müteakiben paydos havasını çalmışlardır.

Bu suretle merasim bitince Devonshire kravazörü Kocatepeye kırk metro kadar yaklaşarak geçerken Türk Istiklâl marşını çalmıştır.

Ingiliz amiralı motörle Kocatepeye gönderdiği yaveri amiralin teşekkürünü şifahen söyledikten sonra amiralin kart vizitini Ingiliz amiralı zırhlısına gitmiş olan zabmitimize verilmek üzre Kocatepe kumandanına bırakmıştır.

Merasim esnasında Sisamın kadın ve erkekten mürekkep halk kafilesi motörler ile Ingiliz gemileri ve Kocatepe etrafında dolaşmışlar ve dostane alâkalarını göstermişlerdir.

Yarınki maç

(Başı 1 inci sahifede)

yük bir incelikle paslaşmaları kadar kalede netice almak hususunda da müessir olabilselerdi halimiz duman olurdu. Bereket versin, teknik futbolün bütün zevklerini bize gol acısı çektirmeden tattırdılar.

Bu arada Fenerbahçenin genç ve atletik kalecisi Necdetin de mükemmel kurtarışlarla fazla gol farkına meydan vermediğini kaydetmek lâzımdır.

Şimdi mesele, böyle futbolcüler karşısına yarın nasıl bir takım çıkarmak lâzım geldiği noktasıdır.

Yarınki maçı [illegible] bir ihtimalle Beşiktaş takımı ve daha zayıf bir ihtimalle Fenerbahçe - Beşiktaş muhtelitti oynayacaktır.

Bize kalırsa bu zorlu takımın karşısına ne sadece Beşiktaş takımının ve ne de iki taraftan oyuncu nisbetleri gözetilerek teşkil edilecek bir Beşiktaş - Fenerbahçe muhtelitinin çıkması doğru değildir.

En doğru hareket , Fenerbahçeden Yaşar, Ali Rıza, Fikret gibi kuvvetli bazı oyuncuları alarak Beşiktaş takımının umumi insicamına fazla değişiklik vermeden Beşiktaştan da, Fenerbahçe - Beşiktaş muhtelitinden de daha iyi ve daha kuvvetli bir takım çıkarmaktır.

Eğer bu yapılacak olursa Viyanalıların karşısına tamamile ayni ayarda diyemeyiz , fakat muvaffakıyetle boy ölçüşebilecek ayarda bir takım çıkarmış, diğer taraftan da iki tarafın güzel oyunu içinde Viyanalılardan öğrenebileceğimiz inceliklerin daha fazla tebarüz etmesine fırsat vermiş oluruz.

Yarın çıkarmamız lâzım gelen takım hakkındaki fikirlerimizi hülâsa ettikten sonra bu vesile ile memnuniyete değer bir noktaya da işaret etmek isteriz:

Evvelce müşterek organizasyonlar yapan bazı kulüpler, bazı müfrit klüp idarecilerinin rekabeti düşmanlık derecesine çıkaran idaresizlikleri yüzünden ayrı ayrı organizasyonlarla birbirini zararlara düşürecek vaziyetlere düştüler.

Sırası gelince ve lüzum hasıl olursa idaresizliği şaheser haline getiren bu idarecilerin kimler olduğunu vesaikle isbat etmeği gayet kolay buluruz.

Beşiktaş ve Galatasaray birlikte, yalnız kalan Fenerbahçe de Ateş - Güneşle çalışmağa başladılar.

Bu meseleyi evvelki hafta çıkan sayısında mevzuu bahseden "Olimpiyat,, mecmuası böyle iki tarafı çalışan ve birbirlerini az çok izrar eden bu dört klübü ittihada ve birlikte çalışmağa davet etti, böyle bir ittihadın İstanbul sporunda çok faydalı ve kuvvetli bir manzara erzedeceğini yazdı.

Memnuniyetle kaydedelim ki, Beşiktaş bu son hareketile, Fenerbahçe - Ateş Güneş grupile de çalışmağı kabul etti. Bu demek değildir ki Beşiktaş klübü Galatasaraya cephe almıştır.

Yalnız Beşiktaş en doğru, en samimî hareketi yaparak iki tarafla da dost geçinmeği ve iki tarafla da çalışmağı temiz bir sporculuk saymıştır.

Galatasaray idarecilerini de intibaha davet eder, bu üç kardeş klübe ittihak etmesini temenni eyleriz.

Sadun GALİP

Ankara mıntaka kongresi

Ankaradaki senelik mıntaka toplantısında merkez heyetine şu zevat seçilmiştir:

Reis Şükrü, ikinci reis Ziya, aza Orhan, Haydar, Hasan Rasim, Şefik Beyler.

Kongrede mıntaka reisliğinin raporu okunmuş ve ittifakla kabul edilmiştir.

Şirinyan intikam maçına çağırıyor

Turnuvamızın tenis şampiyonu Şirinyan Beyden dün bir mektup aldık. Şirinyan Bey profesör tenisçi Hasan Beyin kendisini exibition match'a davet ettiğini haber aldığını, her ne kadar Milliyet turnuvasından sonra idmanlarını bırakmış ve buna mukabil sırf kendisini yenmeğe azmetmiş görünen Hasan Beyin ise mütemadiyen egzersizle meşgul olduğunu söyledikten sonra, mumaileyhi bir intikam maçına davet etmektedir.

Ankara mıntakasının tazimat telgrafı

ANKARA, 21 (A.A.) — Idman cemiyetleri ittifakı Ankara mıntakası 20 temmuzda aktettiği senelik kongre münasebetile Reisicümhur Hazretlerine atideki tazimat telgrafını göndermiştir:

Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine,

20 temmuzda senelik kongresini toplayan Idman Cemiyetleri ittifakı Ankara mıntakası murahhasları Türk sporcularının güç ve iman kaynağı olan büyük başlarını bu vesile ile bir kere daha sevgi, tazim ve merbutiyetle anmışlardır. Şahsî tazimatımla arzederim efendim.

Kongre reisi: Veysel

Kongre ayni zamanda B. M. M. reisi Kâzım, Başvekil İsmet ve Buyük Erkânı Harbiye reisi müşür Fevzi Paşalar Hazeratına da tazimat telgrafları göndermiştir.

Hava raporu

Sıfır derecei hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah: saat 7 de 758,5, 14 te 758, derecei hararet 7 de 23,5, 14 te 29, azami haret 30, asgarî 21,5. Rüzgâr 12,30 a kadar lodos, bilâhare yıldızdan esmiştir. Azami sürati saniyede 7 metreye çıkmıştır.

Ege mıntakasında bisiklet turnesi

ANKARA, — Gazi terbiye enstitüsünden dört talebe muallimlerinden Şinasi Hüsnü Beyin idaresinde Ege mıntakası köylerinde tetkikatta bulunmak üzere dün bisikletle bir tetkik seyahatine çıkmışlardır.

Seyahat merhaleleri şu şekilde dir:

Eskişehir - Kütahya - Balıkesir - Manisa - İzmir - Aydın - Denizli - Muğla - Antalya - Burdur - Isparta - Afyondur.

Genç muallimlere muvaffakıyet temenni ederiz.

MAARİFTE

Prevantoryom Elektriksiz!

Maarif Vekâleti şirketi şikâyet edecek

Maarif Vekâleti, İstanbul Elektrik şirketini, Nafia Vekâletine şikâyet etmeğe karar vermiştir. Buna sebep, Maarif Vekâletinin Üsküdarda Valdebağındaki prevantoryomuna, elektrik şirketi cereyan vermemektedir. Maarif Vekâleti, müteaddit defalar şirkete müracaat etmiş, şirket buraya cereyan verilmesinin çok masraflı olacağını hesap ederek bir şey yapmamıştır. Maarif Vekâleti sıhhiye heyeti teftişiye reisi Dr. Mahmut Celâl Bey Ankaradan şehrimize gelmiş ve prevantoryomun vaziyeti hakkında bir etüt yapmıştır. Şirket, prevantoryoma cereyan vermediği için birçok lâboratuvar âlâtı bittabi işleyememektedir. Hastahaneye ayni zamanda tazyikle su da verilememektedir. Bunun sebebi de elektrik olmamasıdır. Prevantoryomda mevcut 120 yatak 220 ye iblâğ edilmiştir. Yaz münasebetile Anadolu vilâyetlerinden birçok talebe ve muallim gelmiştir. Prevantoryomdaki muallim adedi 34 tür.

Maarif Vekâleti prevantoryomu ücretli talebe de almağa başlamıştır. Günde 50 kuruş gibi az bir ücretle hasta kabul edilmektedir. Prevantoryoma elektrik cereyanı temin edildikten sonra müsesesenin faaliyeti arttırılacaktır. Elektrik şirketi aleyhine, icap ederse dava açılacaktır.

Basma yazı ve resim derleme bürosu

Maarif vekâleti İstanbulda bir "basma yazı ve resim derleme bürosu,, tesis etmiş, büronun müdürlüğüne Selim Nüzhet Bey tayin edilmiştir. Selim Nüzhet Bey şimdilik İstanbul 47 inci ilk mektepte mesaisine başlamıştır. Cağaloğlu civarında büro için münasip bir bina aranmaktadır.

Yeni çıkan kanun mucibince bütün matbaalar, bastıkları, kitap, gazete, mecmua ve saireden beşer nüshayı büroya verecekler-dir. Büro bunları tetkik edecek, alâkadar makamata tevziat yapacaktır.

Şehitlikleri ziyaret

Çanakkale şehitliklerini ziyaret için perşembe günü Gülcemal vapurile hareket edecek olan İstanbul heyetine Millî Türk Talebe Birliğinden de iki mümessil iştirak edecektir.

Adadaki otellerin isimleri

Millî Türk Talebe Birliğinin teşebbüsü ile Büyükadadaki otellerin isimleri değiştirilmiştir. İsplândit Palas Kâzım Paşa oteli, Kalipso Akasya oteli, Beler Bahar oteli isimlerini almışlardır.

Bugün Yugoslav talebesi gelecek

Belgrat Üniversitesine mensup 120 talebe bu sabah Romanya vapurile Köstenceden şehrimize gelecektir. Misafir Yugoslav talebeleri burada üç gün kalacaklardır. Kendileri için İstanbul erkek lisesinde yer hazılanmıştır. Millî Türk Talebe Birliği pazartesi günü öğleden sonra Halkevinde misafir talebeler şerefine bir müsamere verecektir.

Lausanne günü ve Hukukçuların bayramı

Lausanne sulhünün imzalandığı mesut günün yıldönümü olan 24 temmuzda, her sene olduğu gibi, Üniversite konferans salonunda merasim yapılacaktır. 24 temmuz ayni zamanda hukuçuların bayramıdır. Hukuk fakültesi talebe cemiyeti bayram için bir program hazırlamıştır. Lausanne'nın yıldönümü parlak bir şekilde tesit edilecektir.

Tahrir komisyonlarındaki azanın yevmiyeleri

İstanbulda mevcut 30 bina vergi ve tahrir komisyonlarında yevmiye ile çalışan belediye azalarile yerli azalarına nisan, mayıs, haziran, temmuz havaleleri gelmediği için dört aydanberi para verilemiyordu.

Yevmiyelerin biran evvel verilmesi alâkadar makamlardan rica edilmiştir.

Büyük camilerin tamiri

Sultanahmet gibi büyük camilerin kurşunlarının tamiri için evkaf idaresi önümüzdeki ay başından itibaren faaliyete geçecektir.

Galatasaray Resim sergisi

Dün açıldı. Bu seferki sergide ecnebî resimleri de teşhir ediliyor

Altıncı yerli mallar sergisile beraber devam etmek üzere Güzel Sanatlar Birliğinin on sekizinci resim sergisi dün Galatasaray mektebi salonlarında açıldı. Fazıl Ahmet Beyin küşat ettiği sergi, yerli mallar sergisile tezat teşkil eden bir mahiyet arzetmekte olduğunu kaydetmek lâzımdır. Sergide Mme Denarudu, M. Faris, Perof, Kalmikof, Seferef ve Bilinski efendiler gibi ecnebi imza taşıyan tabloiar tesadüf edilmektedir.

Bu ecnebi efendilerin mahsullerinden başka genç nesle mensup, Mustafa Turgut, Şeref Kâmil Beylerin eserleri kendilerine mahsus hususiyetlerile çok muvaffak eserlerdendir. Katalokta yazılı olan Hâmit Necdet Beyin eserlerinin sergi salonlarında bulunmayışı davetlilerin üzerinde sanatkârın sergiye karşı bir infialle eserlerini geriye almış olduğu kanaatini uyandırmaktadır. Sergide Namık Ismail Bey bir müptedi gibi üç küçük poşadını teşhir etmiştir. Bu resimlerde Namık Beyin genç nesle imrenerek fırçasını modernleştirmek hevesine kapıldığı vazıhan görülmektedir. Dün davetlilere limonata ve pisküvi ikram edilmiş ve üç salondan ibaret olan sergi gezilmiştir.

POLİSTE

Bir eğlencenin Kanlı sonu

2 Köylü öldü 3 ü de yaralandı

Çatalcanın Kızılcaali köyünde idaresizlik yüzünden çok feci bir cinayet olmuş, iki kişi öldürülmüş ve üç kişi de yaralanmıştır.

Hâdiseyi anlatalım:

Köylülerden Yaşar, Mehmet, Lâtif, Davut, İsmail, diğer Mehmet, Mustafa Çavuş, Etem, İdris tarlada ekinlerini biçmişler, orak işlerini bitirmişler ve köye dönmüşlerdir.

Bu arkadaşlar köyde Mustafa Çavuşun kahvesinde toplanmışlar ve tarla işlerini bitirdiklerinden dolayı sevinçle eğlenmeğe başlamışlardır.

Bu esnada köy muhtarlık odasında bulunan muhtar Sait, muhtar Kadri, azadan Sait ve Hüsmen bu eğlenceyi menetmeğe karar vermişlerdir.

Hep birlikte muhtarlık odasından çıkarak Mustafa Çavuşun kahvesine gitmişler ve eğlenceyi menetmek istemişlerdir.

Eğlenenlerin bu müdahale karşısında canları sıkılmış ve Etem, muhtar Kadriye iki tokat vurmuş ve kavga başlamıştır.

Bunun üzerine orası karma karışık olmuştur. Muhtar Kadri, o civarda oturan korucu Halili görünce:

— Ne oturuyorsun, yetiş!

Diye bağırmıştır.

Halil, bu sesi işitir işitmek omuzunda taşıdığı Rus tüfeğini çekmiş ve ateş etmeğe başlamıştır.

Çıkan kurşunlardan biri azadan Feyzullah oğlu Hasana, ötekisi de köylülerden Lâtife isabet etmiş ve bunlar kanlar içinde yere düşerek ölmüşlerdir.

Azadan Sait ve köylülerden İdris, Halim de yaralanmışlardır.

Hâdiseye jandarma el koymuş ve katil korucu Halil ile vak'anın çıkmasına sebebiyet veren muhtar Kadri yakalanmıştır. Tahkikata devam olunmaktadır.

Tren altında kalan genç

Yenikapıda Soğancılar sokağında sandalcı Mehmet, ve Nuri efendilerin yanında çalışan 18 yaşlarındaki İsmailin Yenikapı ile Kumkapı arasında bir tren altında ezilerek parçalandığını yazmıştık. Müddeiumumî muavini Salim Bey ve Emniyet müdürlüğü ikinci şube cinayet kısımı merkez memuru İbrahim Kadri Beyle Eminönü merkez memuru Nâzım Bey makinistleri isticvap etmişler ve makinelerin bir kısmını muayene ederek tahkikatla meşgul olmuşlardır

İsmailin 8,5 ile 9 arasında ekspresin altında kaldığı zannedilmektedir. Kat'i bir netice elde edilmemiş ise de, hâdisede bir cinayet seizlmektedir.

Bir harman yandı

Ramide Hafız Tevfik Efendinin harmanı yanmıştır.

Motosikletle giderken

Filoryaya motoikletle gitmekte olan Galatasaray lisesi muallimlerinden M. Rayen'in motosikletile Kâmil Efendinin bindiği bisiklet çarpışmış ikisi de yaralanmıştır.

Kasımpaşa cinayeti

Metresi Nazmiyeyi boğmak suretile öldüren ve bir yolunu bularak Ineboluya giden Osman, dün şehrimize getirilmemiştir. Buraya sevki için lâzımgelen muameleler tamamlanınca derhal gönderilecek ve Adliyeye teslim edilecektir.

Telefon şirketi

Mübayaa kararı şirkete tebliğ edildi

Telefon şirketinin hükûmetçe satın alınacağını evvelce yazmıştık. Heyeti vekilenin bu kararının şirkete bildirilmesi için, Nafia vekili Ali Bey tebliği Ankara ikinci noterliğine göndermiştir. Şirkete verilecek olan tebliğ aynen şöyledir:

"6 Mayıs 1911 tarihli imtiyaz mukavelesinin 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının verdiği hak ve salâhiyete istinaden hükûmet, şirketiniz imtiyazı altında bulunan telefon şebekesile tesisatını satın almağa karar vermiştir.

Ayni fıkradaki sarahat mucibince keyfiyeti ihbar ederim, efendim.,,

Nafia Vekili
ALİ

GÜMRÜKLERDE

Kaçak eşya

Dün Odesadan Çiçerin vapurile şehrimize gelen bir zatın eşyası meyanında gümrüğe verilen liste harici bir çok kaçak eşya ve gene ayni zatın başka birisine vereceği içeri sokmak istediği on parça eşya bulunmuş ve müsadere edilmişti. Gümrük başmüdürü Seyfi Bey dün Galata gümrüğü salonuna giderek sabahtan gece geç vakte kadar bu işle meşgul olmuştur. Tahkikata devam edilmektedir.

Gümrükten geçirilecek zati eşya

Hariçten memleketimize gelen yolcuların beraberlerinde getirmeyip sonradan gelen zatı eşyalarının vaziyetini ötedenberi ihtilâflı bir mesele olmakta idi. Gümrük ve İnhisarlar vekâleti gümrüklere bir tamim yaparak yolcudan iki ay sonraya kadar gelen eşyanın o yolcuya aidiyeti hakkında tam bir kanaat hâsıl olursa gümrük resminden muaf olduğu bildirilmiştir.

BELEDİYEDE

Ihtikârla mücadele Bahsi

Komisyon dün de toplandı, tetkikat yaptı

İhtikârla mücadele komisyonu dün akşam belediyede toplanmıştır. Dünkü toplantıda toptan fiatlar üzerinde tetkikata devam edilmiştir. Salı günü tekrar toplanılacak, perakende fiatlar etüt edilecektir. Perakende fiatların toptan fiatlarla karşılaştırılmasından sonradır ki İstanbulda ihtikâr olup olmadığı anlaşılacaktır. Maamafih neticeye varmak için komisyonun daha uzun bir müddet mesai sarfedeceği tahmin edilmektedir. Komisyon elde edeceği neticeyi İktısat ve Dahiliye vekâletlerine birer raporla bildirecektir.

Otomobiller muayene ediliyor

Belediye otomobilleri muayeneye başlamıştır. Bazı otomobillerin ehliyetsiz şoförler tarafından idare edildiği tesbit edilmiştir. Bu gibilerin hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

Üsküdarda asfalt yol

Üsküdarda Kısıklıdan Çakmak dereye giden yolun asfalt olarak inşası takarrür etmiştir.

Hasan Paşa mahallesi de tramvay istiyor

Kadıköyünde Hasanpaşa mahallesi ile civarındaki üç mahalle halkı 4 bin imzalı bir mazbata ile belediyeye müracaat ederek Kadıköy tramvay hattının kendi mahallelerinden de geçirilmesini istemişlerdir. Belediye bu mazbatanın dileğini tetkik etmektedir.

Ekmekler camekân içinde satılacak

Bazı fırınlarda ekmeklerin açıkta teşhir edildiği nazarıdikkati celbetmiştir. Ekmeklerin behemahal camekânlar dahilinde halka arzedilmesi lâzımgeldiği için belediye şubelere bu hususta bir tamim yapmıştır.

Menba sularına hile yapılmaması için

Memba sularının karışık bir halde satıldığı hakkında belediyeye vâki şikâyetler üzerine, belediye bir talimatname yapmağa başlamıştır. Bu talimatnamede memba sularının şişelere, damacanalara imlâsı, muhafazası, nakli için birçok kat'î hükümler vardır. Membalarda su kaplarının mühürlenmesi şekli suiistimal edildiğinden halka temiz su içirtmek için yeni bazı tedbirler alınacaktır.

VİLAYETTE

Suriye ile yapılan emlâk mukavelesi

Suriyede Türklere ve Türkiyede Suriyelilere ait emlâk hakkındaki itilâfnamede yazılı müddetlerin altı ay daha uzatılmasına dair kanun dün vilâyete bildirilmiştir.

Kimlere meccanen vize verilecek?

Beynelmilel konferans ve kongrelere iştirak için Türkiyeye gelecek veya Türkiyeden geçecek olan murahhaslara, hükûmetçe gösterilecek lüzum üzerine, meccanen vize verilmesi hakkındaki kanun vilâyete bildirilmiştir.

Türkiyede kurulacak sergi, panayırlarla yapılacak şenliklerden ve mevcut banyo, hava tebdili istasyonlarından hükûmetçe tayin edilecek olanların gelecekler ve mütekabiliyet şartile ecnebi gazete ve ajans muhabirlerinden ellerinde resmî makamdan verilmiş muhabirlik vesikası bulunanlara da meccanen vize ita olunacaktır.

Nakil vasıtaları ve belediyeler..

Belediyeler kanununun 19 uncu maddesinin beşinci fıkrası şu şekilde tadil edilmiştir:

Belediye sınırı dahilinde muayyen mıntakalar arasında yolcu nakil vasıtası olarak otobüs, omnibüs, otokar, tünel, troley, füniküler işletmek münhasıran belediyenin hakkıdır.

Bunların belediyelerin de iştirak edecekleri şirketler vasıtasile yapılması veya işletilmesi veya icara verilmesi ve yahut imtiyazın devri icra vekilleri heyeti kararına bağlıdır.

Belediyeler dilerlerse inhisarı tazammun etmemek şartile bunların işletilmesine ruhsat dahi verebilir.

Cumhuriyet ahlâkı, Cumhuriyet imanı

(Başı 1 inci sahifede))

değildir.

Fransız cumhuriyetçileri, cumhuriyet rejiminin manasını şöyle anlıyorlar: *"Cumhuriyet, vatandaşların haklarını ve vazifelerini tam bir müvazene içinde tutabilecek biricik vasıtadır. Cumhuriyet rejimi, her vatandaşın, ayrı ayrı kendine düşen vazifeleri yapması sayesinde ayakta durabilir. Cumhuriyetçiliğin miyarı, yalnız söz değil, bilhassa iştir. Bu rejimin, uzun zaman demagojiye tahammülü yoktur. Cumhuriyet bir küldür. Onun kuvveti; bütün anasırı tam olduğu zaman tecelli eder. Fransa Cumhuriyeti; hem millet haklarının, hem de vatandaş haklarının ayni zamanda korunmasını ister. Bu haklar, zaman zaman biribirile tearuz ettiği zaman, vasatını bulmak için hüner ister, dirayet ister, idare kabiliyeti ister. İçtimaî hürriyetler, Fransanın tarihinden, Fransız vatandaşlarının yüreklerine intikal etmiştir. Onun için bu memlekette ne aşağı tabakadan gelen istibdat, ne de yukarıdan ağır basan tahakküm havası; ruhlarda yanan hürriyet ışığını söndüremez!,,*

Fransanın bir buçuk asırlık ihtilâl ve cumhuriyet tarihinden ders almalıyız. Alacağımız en faydalı ve hakikî ders; Türk ihtilâlinin, Türk cumhuriyetinin; başka milletlerin tarihlerinden ve ihtilâllerinden daha güç, daha geniş manalı, daha ziyade feragat ve kahramanlık istiyen bir hareket olduğunu iyice bellemektir.

Fransızlar, ilk önce, yalnız hükümdarlarının istibdadına karşı ayaklandılar. Türk milletinin düşmanı, yalnız saray ve onun erkânı değildi. Memleketi her taraftan saran haricî düşmanlarla da savaşmak mecburiyetinde kalmıştı. İhtilâlimizin zaferindeki büyüklüğü, kendimiz o kadar ölçemiyoruz. Gün geçtikçe, millî mücadele tarihimizin derinlikleri daha iyi anlaşılacak.. Üzerinden yüz elli yıl geçtiği halde bile, Fransanın ihtilâl tarihine dair her sene birçok yeni kitaplar basılıyor ve yeni hakikatler ortaya konuyor.

Türk vatandaşları; başka milletlerin ihtilâl tarihlerini ve bu milletlerin bugünkü idarelerindeki zorluklarını, hususiyetlerini daha yakından öğrenirlerse millî tarihlerine, millî inkılâp esaslarına, millî tarihi ve millî inkılâbı yaratan ve yaşatan büyük şeflerine mutlaka daha sıkı bir sevgi ile bağlanırlar...

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Hindistanda veba ve kolera var

Hindistanın Bombay ve Kalküta limanlarında son günlerde birçok veba ve kolera vak'aları zuhur ettiği haber alındığından bu limanlardan memleketimize gelen gemilere ve yolculara karşı icap eden tedbirler alınmıştır.

Hasta bakıcı mektebi

Memleketimiz hastahanelerine şimdiye kadar yüz elliden fazla hasta bakıcı hemşire yetitşiren Hilâl-ahmer himayesindeki mektebe yakında talebe kaydma başlanacaktır. Mektepte teknik tedrisata ehemmiyet verilmektedir. Son defa normal doğum hakkında Berlinden bin metrelik bir film getirilmiştir. Yalnız hastabakıcı değil, ayni zamanda da iyi bir ana yetiştiren bu mektebe girmek için 18 yaşını ikmal etmiş olmak ve orta tahsilini yapmış bulunmak lâzımdır.

Memleket haricindeki mütekaitler

ANKARA, 20 — Şûrayi devlet mütekaitlerin memleket haricinde ne suretle maaş alabileceklerini gösteren bir nizamname hazırlamıştır.

Buna nazaran umumî mülhak bütçelerden maaş alan mütekaitler memleket haricine gittikleri takdirde, en büyük mülkiye memuruna bir istida vererek, hariçte kalacakları müddeti bildirmeğe mecburdurlar.

Malûmat vermiyenlerle daimî surette memleket haricinde kalanların maaşı kesilir, ecnebi tebaasından olup tekaüt maaşı alanlar bu hükümden hariçtirler.

Kesilen maaşları avdet ettikleri tarihi takip eden aydan itibaren iadeten tahsis olunur.

Muvakkaten memleket haricinde bulundukları müddetçe, maaşları verilecek mütekaitler nizamnamede ayrılmıştır.

Nizamnamedeki kayda göre, karantina beklemek, yol kapanmak gibi teahhürler müddetlere ilâve olunacaktır.

Bakaya ve Affı

(Başı 1 inci sahifede)

temettü vergisi ve mu... ve bunların zam cezaları... hediyelere ait veraset ve... gisi de yeni kanuna göre... de etmektedir. Eğer şimdi... vergiler tahakkuk ettirilmiş... dan sonra da ettirilmiyen...

Harp kazançlı...

Harp kazançlı... tehir zamları... âşarı ile sair ... bazı iltizam bedelleri ve... seleri, faiz ve takip ma... da yalnız misil ve tehir... mamen affedilmiştir. Yal... lardan vergi ve iltizam... asıllarını ve munzam ke... mikdarların yüzde 40 ı... senesi içinde veya en az... sini 1934 ve yüzde otuzu... 1935 mali senesi içinde ve... mamının yüzde altmışını... si sonuna kadar nakden... ödeyecek olanların geri kalan... rı ve zam cezaları tamamen... cektir.

Umumî istihlâk ve... vergileri

Umumî istihlâk, eğlence... istihlâk vergileri bakayaları... zaları verginin aslına... yüzde seksenini 1934 ma... nuna kadar nakden ödeyen... ri kalan borçları ve cezaları... men silinecektir.

Gene bu vergi bakayaları... li senesi sonuna kadar na... mamen ödeyeceklerin... ve bu vergilerin yalnız za... dan borcu olanların borç... de yirmisini bu sene son... nakden ödeyeceklerin mü... ları affedilecektir.

Emlâk ve arazi ve...

1933 Malî senesi son... arazi vergilerile munzam ke... borçlu olanların bu borçla... ne ve sekiz taksitte ve 193... nuna kadar emlâk ve bina... le munzam kesirlerden bo... nanların borçları dört sene... müsavi taksitte tahsil edil... razi vergisile munzam kesi... lan borcun yüzde otuzu bu... de, yahut yüzde ellisi 935... hayetine kadar verilirse... borç tamamen affolunur.

Emlâk ve bina vergileri... zam kesirlerine gelince;... de altmışını bu sene içinde... de 75 ini gelecek sene... de zam cezalarile birlikte... borçları affedilecektir.

Hayvan vergileri

1340 - 1931 senelerine ait... lar vergisinin yalnız zam... dan borçlu bulunanların... ve verginin aslile munzam... den ve zam cezalarından bo... ları bulunanlar, verginin as... zam kesirlerde olan borçla... de yetmişi 934 senesi içinde... verildiği takdirde bu borçla... tebaki yüzde otuzile zam... tamamı ve verginin asılları... Kesirlerine ait borçların yüz... beşi 1934 veya yüzde 85 ni... si sonuna kadar ödeyenlerin... lan borçları terkin edilecektir.

Muamele ve kazanç...

1925 mali senesi sonuna... çen müddete ait kazanç,... eğlence ve hususî istihlâk ve... le cezalarından 1924 - 1929... ne ait damga, oyun alâtı, oy... sigara kâğıdı, kibrit, kav, ça... simlerinden ve bu vergi ve ri... tazminat mahiyetindeki zam... cezalarından borçlu olanlar... ların asıllarını bu kanunun... tarihine kadar tediye etmiş... nız zam ve para cezalarında... olanların bu borçları affedil... Bu vergi ve resimlerin asıl... sene tamamen ödeyenlerin... tehir zamları ile para ceza... bu vergi ve ersimlerin asıllarının... rısını veya daha fazlasını 19... si içinde verenlerin misil ve... larile para cezalarının tediye... betindeki mikdarı terkin olun...

Mükellefiyeti Askeriye...

Mükellefyeti askeriyesini... için silâh altına çağırılanla... altında bulundukları müddet... zanç vergisile kesri munzam... dan 1933 senesi nihayetine... hangi bir sebeple tahakkuk... miş olan borçlarının kayıtları... men silinecektir.

İntikal vergisi

1929 senesinin nihayetine... tahakkuk ettirilmiş veraset ve... vergilerinin tehir ve misil zam... dan tahsil edilmemiş olan... affedilmiştir.

Istanbul üçüncü noterliğine...

Braverman ve Dimitresko... taraflarından Istanbul Ikinci... huzurunda tanzim ve ita... 826-22672 numaralı 5 Kanuni... tarihli vekâletname ile bana ver... kâlet umumiyeden istifa eylediğ... artık mumaileyhimanın vekili bu... dığını arz ve bayan ile keyfiyet... huriyet, Milliyet ve Vakit gaze... ilânını rica ederim efendim.

Adres: Tütün Gümrüğünde 71... ralı mağazada tüccardan Isak Fa... fendi. (1301)

ZAYI — Fırınıma ait ekmek... mahsus tek arab 1940 numarolu... mı zayi ettim. Yenisini çıkartacağ... eskisini nhükmü olmadığı ilân... Küçük Mustafa Paşa francala... Niko. (1289)

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60
3832

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212
3833

Devredilecek ihtira beratı

" Hassas müsademeli tapa" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 25 Mayis 1931 tarih ve 1221 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara vesilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da, Bahçekapu'da Taş hanında 43-48 numaralı idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. (1234)
4337

İstanbul Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlânları

Harbiye Mektebi için 24,000 kilo sade yağı 25-7-934 çarşamba günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teklifleriyle teminatları nı komisyona vermeleri. (55) (3419)
3892

IHTIRA ILANI

" Mesamatlı topraktan mamul eşyanın imali için usul " hakkında istihsal olunan 24 Mart 1933 tarih ve 1531 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çinili Rıhtım hanında Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.
(1305)

KELEPİR fotoğraf makineleri
Alman Radenştok markalı her çeşit makineler tasfiye sebebile gayet ucuz satılmaktadır. (Babıâli) Ankara caddesi, Vilâyet karşısında No. 41. (1282)

Istanbul asliye mahkemesi 3 üncü hukuk dairesinden :

M. Annanın Vasili efendi aleyhine açtığı 934-981 No. ya mukayyet boşanma davasının tahkikatı ikmal edilmiş ve dava hüküm derecesine gelmiş olduğundan H. U. M. K. nun 406 ncı maddesine tevfikan intaç edilmek üzere mahkeme 26-9-934 saat 14 te bırakılmıştır. Muamelâtı vakıaya karşı beş günde itiraz etmekle beraber yevmi muhakemede gelmedeği takdirde muhakemenin gıyaben intaç edileceği ilân olunur. (1303)

Istanbul asliye mahkemeleri birinci yenileme bürosundan : 4 Kânunuevvel 933 tarihinden evvel ikame olunup Istanbul Asliye birinci ticaret mahkemesinde derdestî rüyet ve Iş Bankası ile Mehmet Ziya ve Kostantin Hacapolu şirketi arasında mütekevvin bulunan dava dosyasının yenilenmesi için verilen beyanname ve ibraz edilen ilân varakası ledettetkik vaktile Istanbul birinci Ticaret mahkemesince müddeialeyh Mehmet Ziya ve Kostantin Hacapolo şirketi hakkında gıyabında ilânen tebligat yapıldığı anlaşılmış ve büroca yine bir ay müddetle ilânen tebligat ifasına ve 15-10-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de yenileme muamelesine başlanılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde Yeni postahane binasında kâin 1 inci Yenileme bürosuna gelmediği taktirde 2367 numaralı kanun ahkâmına tevfikan yenilemenin gıyabında yapılacağı ilân olunur. (1291)

Istanbul asliye mahkemeleri birinci yenileme bürosundan :

4 Kânunuevvel 933 tarihinden evvel ikame olunup Istanbul asliye birinci ticaret mahkemesinde derdesti rüyet ve Iş Bankası ile Albert Borniştayn ve Aphazi efendiler arasında mütekevvin bulunan dava dosyasının yenilenmesi için verilen beyanname ve ibrazedilen ilân varakası ledettetkik vaktile Birinci ticaret mahkemesince müddeialeyh Aphazi efendi hakkında gıyabında ilânen tebligat yapıldığı anlaşılmış ve Büroca yine bir ay müddetle ilânen tebligat ifasına ve 15-10-934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de yenileme muamelesine başlanılmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde Yeni postahane binasında kâin birinci Yenileme bürosuna gelmediği takdirde 2367 numaralı kanun ahkâmına tevfikan yenilemenin gıyabında yapılacağı ilân olunur. (1290)

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

İzmir sür'at İskenderiye yolu
EGE vapuru 24 Temmuz SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. (4078)

Bartın yolu
BURSA vapuru 23 Temmuz PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (4079)

Trabzon yolu
VATAN vapuru 24 Temmuz SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (4080)

Adalar Sulh mahkemesinden :

Beyoğlunda Osmanbeyde Ahmet B. sokağında Ikbal apartımanında Sakin iken elyevm ikametgâhı meçhul Kostantin Orfanidis ef. Davaci Matmazel Katina Hanım vekili Yordan efendinin aleyhinize ikamet ettiği mahiye 25 lira bedelle 1-10-931 tarihinden itibaren 11 ay müddetle ve mahiye 25 lira bedelle icar eylediği hanenin son altı aylık bedelâtı icaresi olan 150 liranın tahsili hakkındaki davanın ğıyaben cari muhakemesi neticesinde müddabih 150 liranın dava tarihi olan 17-10-933 tarihinden itibaren yüzde 5 faiz ve icraen inkârına mebni yüzde 10 nisbetinde tazminat ve masarifi muhakeme ile maan tahsiline karar verilmiştir tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında temizi dava olunmadığı takdirde hüküm katî kesbiyet edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1287)

SULTAN AHMET SULH UÇUNCU HUUHKUUK HAKIMLIGINDEN :

Lüsi Siyon Hanım ile Ali Bey ve Fatma Binnaz ve Perihan ve Belkis ve Raife Hanımlar ve Ekrem ve Kemal Beylerin şayian ve müştereken mütesarrıf oldukları Beyoğlunda Şehit Muhtar sokağında eski 171 ve 173 ve yeni 199,201,203 numerolu apartımanın ve önündeki 13 arşın mahallin izalei şüyu zımnında fruhtu takarrür ederek icra kılınan açık arttırma neticesinde 51500 lira bedel mukabilinde Galata'da Bozkurt Hanında Tahsin Sermet ve Osman Nuri Beylerin 14 numaralı dairesinde Ekrem Lâtif Bey uhtesinde kat'î ihalesinden icrasına 30-5-934 tarihinde karar verilmiş idi. Semeni meb'î teslim vezne edilmediğinden paranın teslimi alâkadar hissedar tarafından talep edilmesi üzerine paranın teslimi hakkında gönderilen ihbarnamenin mümaileyh Ekrem Lâtif Beyin ikametgâhının meçhuliyeti hasebile bilâ tebliğ iade kılınmış ve bermucibi talep ilânen tebligat icrasına karar verilmiştir. Işbu ilân tarihinden itibaren on gün zarfında semeni mebiin teslimi vezne edilmesi aksi takdirde icra ve iflâs kanununun 133 maddesine tevfikan muamele ifa kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.
(1278)

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden : 1 — Beyoğlu'nda Müeyyetzade namı diğer Yazıcı sokağında atik 32-32 cedit 28 numaralı mukaddema iki bap hane elyevm Bronştayin ismindeki apartmanın tamamı (24185) lira kıymetindedir. 2 — Beyoğlunda Müeyyetzade mahallesinde Makri çıkmazı sokağında atik 41-43 cedit 51-53 numaralı iki bap hane, bunlardan 53 numaralı hanenin tamamı 1440 lira ve 51 numaralı hanenin tamamı (2304) lira kıymetindedir. 3 — Galata'da Bereket Zade mahallesinde Yüksek Kaldırım caddesinde atik 54 cedit 52 numaralı dükkân tamamı (3250 lira kıymetindedir, 4 — Galata'da Arap camii mahallesinde Hezaren sokağında atik 13, 13, 13 mükerrer cedit 19-21 numaralı yekdiğerine maklup dükkânı müştemil bir bap hane tamamı (22083) lira kıymetindedir. Yukarda yazılı Gayri menkullerin Jak Bronştayin efendiden müteveffiye Madam Mari uhtesine intikali lâzımgelen (48) de (2) tam mülkiyeti ve (48) de (4) intifasız mülkiyet açık arttırma suretile 23-8-934 perşembe saat 16 da satılacaktır. Dellâliye resmi ve ihale pulu müşterisine aittir. Bedel peşindir. Talip olanların mezkûr hisselere isabet eden kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nispetinde pey akçesi ile mezkûr gün ve saatte Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinde hazır bulunmaları ve fazla malûmat almak isteyenlerin 932-12 numara ile mahkeme kalemine müracaatları lüzumu ilân olunur. (1297)

ZAYI — Tatbik mührümü zayi ettim yenisini kazıttıracağımdan hükmü yoktur. Mehmet.

Istanbul Üniversitesi Mubayaat Komisyonundan:

(1) Tıp Fakültesi Adlî Tıp binasına kalorifer kazanı vaz'ı
(2) Universite Merkez binasındaki su kulesinin tamiri
(3) Fen ve Edebiyat Fakültelerinin işgal ettiği Zeynep Hanım Konağının su tesisatı.
(4) Universite merkez binasının kurşunlarının tamiri.

Yukarıda mahalleri yazılı dört kalem iş 22 - 7 - 934 Pazar günü ihale edilmek üzere pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Talipler Universite Mimarlığından alacakları vesaikle Mübayaat Komisyonuna müracaat edip her gün şartnamelerini tetkik edebilirler. Ve ihale günü saat 15 de teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuk teminatlarile Mübayaat Komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. (3566)
3924

Iktisat Vekâletinden:

Ölçüler ve ayar Müdürlüğüne birisi elektrik öbürü mekanik ölçüleri mütehassısı iki fen müşaviri ve biirsi kimya öbürü elektrik diploma mühendisi, iki laburatuvar mühendisile Ankara, Istanbul, Samsun, Mersin ve Izmir'de çalıştırılmak üzere tenikum, Robert Kolej veya San'atlar mektep leri elektrik ve makina şubelerinden mezun 15 ayar fen memuru ve Büro işleri için bir mümeyyiz alınacaktır. Ehliyet imtihanları 31-7-1934 tarihinde Ankara'da Ölçüler ve Ayar Müdürlüğünde ve Istanbul'da nlçüler ve Ayar Baş Müfettişliğinde yapılacaktır. Imtihan mevzularile taliplerin en geç 28-7-934 akşamına kadar Ankara'da Ölçüler ve Ayar Müdürlüğüne vermeleri veya göndermeleri lâzımgelen vesikalar hakkında Ankara'da Ölçüler ve Ayar Müdürlüğünden ve Istanbul, Samsun, Mersin ve Izmir'de Ölçüler ve Ayar Baş Müfettişliklerin- den malûmat alınabilir. Evvelce müracaat etmiş olanların da müracaatlarını yenilemeleri ve noksan vesikalarını tamamlamaları lâzımdır. (4058)

Belediye Sular İdaresinden:

Kâğıthane terşih havuzlarında yapılacak hafriyatın mü nakasa günü 25-7-934 çarşamba olduğu halde çıkan ilânda yanlışlıkla 25-7-934 pazartesi yazıldığı görülmüştür. Tashih olunur. (4063)

Istanbul Birinci iflâs memurluğundan :

Müflis Dimitri Arkiroblosun alacaklılar sıra cetvelidir.

No.	Alacaklının ismi	T.olunan	K.olunan	Sıra	Reddolunan	Esbabı ret
1	J. V. A. Baker ve kili Haydar Bey.	184 09	164 00	6	20 09	Tediye edilmiş olduğundan reddolunmuştur.
2	Tanaş Ef. Beyoğlu Aynalıçeşme Kızılcık sokak No. 46	299 78	929 78	6	00 00	00
3	Yorgi Hamoblo ef. Galata büyük Tünel han No. 8.	516 83	516 83	6	00 00	00
4	Salamon Amaracı ef. Bahçekapı Cermanyan han birinci kat No. 8 - 9.	2300 00	2300 00	6	00 00	00
5	Hogos Tines vekili Isak Sagis Ef.	140 00	140 00	6	00 00	00
		4070 70	4050 61		20 09	

Müflis Dimitri Arkiroblo Iflâs masasına beş alacaklı müracaat etmiş ve 4070 lira 70 kuruşkayıt ve kabul talebinde bulunmuşlardır. Bu miktardan 4050 lira 61 kuruş kabul edilmiş ve bir kişinin alacağından kısmen olmak üzere 20 lira 9 kuruş akdemce tediye edildiğinden reddolunmuştur.

Kabul edilen alacakların kâfesi altıncı sırayı teşkil ederler. Alacakların tahkik işi bitmiş ve neticede işbu sıra cetveli tanzim edilmiştir. Ikinci alacaklılar toplanması 13 Ağustos 934 pazartesi günü saat 11 de yapılması takarrür ettiğinden alacakları kısmen veya tamam kabul edilen eshabı matlubunu toplanmada bulunmaları tebliğ ve ilân olunur. (1304)

Şirketi Hayriyeden:

Bayram münasebetile 23 Temmuz Pazartesi günü Pazar tarifesi aynen tatbik edilecektir. Saat 14,30 daki Karadeniz boğazı tenezzüh seferi de yapılacaktır. (1286)

Riyaziye-Lisan ve İkmal dersleri
Türkçe - Fransızca - Ingilizce - Almanca Lise ve Orta kısımlara mütehassıs muallimler tarafından hususî dersler devam ediyor. 1914 denberi ihtisasile tanınan Çenberlitaşın karşısındaki Kız -Erkek lisan tedrisanesini tetkik ediniz.
(1277) Müdürü : ZIYA

İstanbul Kumandanlığı satmalma komisyonu ilânları

Istanbul Kumandanlığı Kıt'atı ihtiyacı için 32,000 kilo Sade yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 25 Temmuz 934 çarşamba günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle Fındıklıda Istanbul Kumandanlığı Satmalma komisyonuna müracaatları. (I) (3687) (4046)

* * *

Izmit Fırka Satmalma Komisyonundan:
Fırkanın Merkez Tuzla ve Boludaki kıt'atın altı aylık ihtiyacı olan (452,700) kilo Un kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Ihalesi 28 - 7 - 934 Cumartesi günü saat 14 tedir. Isteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin de tayin edilen vakitte Izmit Fırka Satmalma Komisyonuna müracaatları. (3076) (3932)
4271

* * *

Burnova Fırka Sa. Al. Kom. dan:
Kıtaat ihtiyacı için kapalı zarf usulile (41100) kilo sade yağı münakasaya konulmuştur. Ihalesi 4 - 8 - 934 Cumartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Şartları görmek isteyenler her gün, iştirak etmek isteyenler teminatlarile birlikte ihale günü saatından evvel Burnova Askerî Satmalma Komisyonuna müracaatları.
(3934) (3078)
4272

OSMANLI BANKASI
28 Şubat 1934 tar ihindeki mali vaziyet

AKTIF

	Isterlin	Ş.	P.
Hisse senetlerinin tesviyesi talep edilmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda mevcut nukut	3.986.092	12	11
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1.020.979	9	—
Tahsil olunacak senetler	4.722.551	—	11
Cüzdanda mevcut Kıymetler	2.358.332	4	6
Borçlu hesabı cariler	4.687.986	8	6
Rehin mukabilinde avanslar	2.032.315	15	4
Kabul tarikile borçlular	814.533	1	2
Gayri menkul mallar ve mobilya	637.947	15	7
Müteferrik	94.365	8	8
	25.355.103	16	7

PASIF

	Isterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ifraz edilen ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Mevkii tedavülde bulunan banknotlar	356.419	19	9
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	245.649	5	6
Alacaklı hesabı cariler	11.027.215	2	3
Vadeli bonolar ve hesabı cariler	1.469.793	19	10
Kabuller	814.533	1	2
Müteferrik	191.492	8	1
	25.355.103	16	7

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Müdür
E. HODLER

Türkiye Umum Müdürü
A. H. REID.

Türkiye Umum Müdür Muavini
PH. GARELLI

Istanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Oniformalı zabita memurları için satın alınacak 2042 adet beyaz ceket teklif olunacak fiat haddi lâyik görüldüğü takdirde 6 - Ağustos - 934 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin 537 liralık teminatı muvakkate ile teklif mektuplarını yevmi mezkûrda saat 15 de Vilâyet Muhasebecilik dairesinde teşekkül eden Satmalma Komisyonuna vermeleri ve nümune ve şeraiti öğrenmek isteyenler Müdüriyete müracaatları ilân olunur. (3942)
4270

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Güstav Hayda Markalı bir adet Nivelman ve bir adet Tedolite 8-8-934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla müayaa olunacaktır. Taliplerin yüzde 7,5 teminatlariyle birlikte Cibalide Alım Satım komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4061)

Pazarlıkla Maltepe tecrübegâhı için şartnamesi veçhile (130) araba koyun veya keçi gübresi satın alınacaktır. Talipler yüzde 7,5 teminatlariyle birlikte 25-7-934 çarşamba günü saat 16 da Cibalide Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. (3928)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

321 adet saç levha) Kapalı zarfla münakasası 24
260 „ Köşe bent) temmuz 934 salı günü saat 14 te..
6507 adet kondenser borusu) Kapalı zarfla münakasası 24 Temmuz 934 salı günü saat 15.30 da.
5875 kilo perçin çivisi) Açık azaltması 24 temmuz 934 salı günü saat 16,30 da.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarda miktarı yazılı saç levha ile köşe bentler kondenser oruları kapalı zarfla perçin çivileri açık azaltmaya konmuştur.

Şartnamesini almak istiyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de yukarıda yazılı gün ve saatlerde Kasımpaşada kâin komisyona müracaatları. (3464) 3893

Emniyet Müdürlüğünden:

Hizmet Otomobil ve Motörlerin ihtiyacı için 6 ilâ 8 ton Benzin açık münakasaya çıkarılmıştır. Teklif olunacak fiat haddi lâyik görüldüğü takdirde 12-8-934 tarihine müsadif pazar günü saat 15 de ihalesi icra kılınacaktır. Taliplerin şeraiti öğrenmek üzere Müdüriyete ve iştirak için yevmi ve vakti mezkûrda Vilâyet Muhasebecilik dairesinde mü teşekkil alım satım komisyonuna müracaatları ilân olunur.
(4065)

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen bedeli Lira	
USKUDAR, Altunizide mahallesi Bağlarbaşı Tophaneli oğlu caddesinde 31-37 numaralı (12560) zira Tarla.	3140	peşin para ile
KADIKÖY, Tuğlacı başı mahallesi Bağdat caddesinde 207 numaralı (1) dönüm, 18 arşın arsa	750	„ „
KADIKÖY, Tuğlacı başı mahallesi Bağdat caddesinde 207-1 numaralı (1) dönüm (360) zira Tarla.	600	„ „
BEYLERBEYI, Abdullah ağa mahallesi Kalaycı sokağında 22,75 metro 9-11 numaralı dükkân arsası.	23	„ „
KUMKAPI, Kürkçü başı Süleyman ağa Bayram Çavuş mahallesi mektep sokağında 18 numaralı hanenin 1-4 hissesi.	65	„ „
USKUDAR, Selâmi Ali efendi mahallesi Kabristan karşısı sokağında 9 numaralı dükkâan.	400	„ „
BOYACIKÖY, Eski Sekizinci sokak, yeni Yunus ağa sokağında 13 numaralı hane.	2400	„ „

Yukarda yazılı mahaller hizalarındaki kıymetler üzerinden 5-8-934 Pazar günü saat on dörtte açık arttırma suretile satılacaktır. Isteklilerin pey akçelerile müracaatları.
(M) (3836)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

Dumlu Pınar vapuru 22 Temmuz **PAZAR** günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Of, ve Sürmeneye uğrayacaktır.

Armutlu Kaplıcaları

Mükemmel; çok şifalı, İstanbula 3,5 saattir. Rehberini Bahçekapı'da Emek ecza deposundan alınız. Cuma günleri Taphaneden tenezzüh vapuru da gider ve gelir. (1300)

IHTIRA ILANI

" Z şeklinde iki demir ile müteşekkil aluklu seren " hakkında istihsal olunan 4-2-1930 tarih ve 889 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Çini'. Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (1140)

4214

Devredilecek ihtira beratı

" Mihaniki tavik tertibatı " hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 6 Haziran 1932 tarih ve 1668 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut icara verilmesi teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malımat edinmek isteyen zevatın Istanbul'da Bahçe Kapuda Taş hanında 43-48 numaralı idarehaneye müracaat eylemeleri ilân olunur. (1235)

4338

3838

Hurda satışı

Denizyolları İşletmesi müdürlüğünde

Idaremiz Levazım anbarında tolanan demir dökme, tahta, cam, lif ve çelik halatlar ile kazan kondensr boruları gibi hurdalar 31 temmuz 934 tarihine müsadif salı günü saat 14 de pazarlık suretile satılacaklardır. Gerek şartnameyi görmek gerekse pazarlığa iştirâk etmek için Idaremiz Levazım Şefliğine müracaat olunması. (3769)

ŞARK DEMIRYOLLARI

Edirne için Tenezzüh treni

Şark Demiryolları idaresi tarafından aşağıdaki vakıtnameye tevfikan Temmuzun 20 nci cuma günü Istanbul ile Edirne arasında bir tenezzüh treni tertip edilmiştir.

Hususi tenezzüh treni

Istanbul	Kalkış	8,00	Çerkesköy	Kalkış	11,40
Kumkapı	„	8,07	Çorlu	„	12,08
Samatya	„	8,13	Muratli	„	12,38
Yedikule	„	8,17	Seyitler	„	12,58
Bakırköy	„	8,25	Lüleburgaz	„	13,20
Yeşilköy	„	8,33	Alpullu	„	13,46
K. Çekmece	„	8,41	Pehlivanköy	„	14,13
Ispartakule	„	9,13	Uzunköprü	„	14,38
Hadımköy	„	9,38	Pityon	„	14,53
Çatalca	„	10,01	Edirne	„	15,52
Kabakça	„	10,26	Edirne şehir	Varış	16,00
Sinekli	„	11,07			

Bu trende her sınıftan araba ile Beynelmilel Yataklı Vagonlar Kumpanyası tarafından tahsis edilen tenzilâtlı bir büfe vagonu vardır.

Bu tenezzüh treninin tahriki münasebetile hattın bütün istasiyonlarından yolculara dirne için gidiş ve geliş aşağıda gösterilen fevkalâde tenzilâtlı biletler verilecektir.

Istanbul, Kumkapı, Samatya, Yedikule, Bakırköy, Yeşilköy, K. Çekmece, Ispartakule, Hadımköy, Çatalca, Kabakça, Sinekli'den Edirne için gidiş ve geliş :

I nci mevki	8,—	Lira
II „ „	6,—	„
III „ „	4,—	„

Çerkesköy, Çorlu, Muratlı, Seyitler, Lüleburgaz'dan Edirneye gidiş ve geliş:

I nci mevki	6,—	Lira
II „ „	4,50	„
III „ „	3,—	„

Kırklareli, Taşagıl, Kavaklı, Babaeski, Alpullu, Pehlivanköy - Uzunköprü'den gidiş ve geliş:

I nci mevki	4,—	Lira
II „ „	3,—	„
III „ „	2,—	„

Yukarda gösterilen işbu fiatlar gidiş ve geliş ücretlerile bilumum vergileri ihtiva etmekte olup büyük yaşta olanlarla dört yaşından yukarı çocuklar hakkında tatbik edilecektir.

4 yaşından aşağı olan çocuklar meccanen seyahat edeceklerdir.

Bu biletler, kayde tâbi bagajların nakliyatına, hak bahşetmezler.

Tenezzüh biletleri, ancak azimette, vakıtnamesi yukarda gösterilmiş olan hususi katar için ve avdette ise, Semplon-Oryant-Ekspres lüks katarı hariç olmak üzere, 26 Temmuz perşembe günü sabahı 107 numaralı katara kadar, bilumum trenlere muteberdir.

Tenezzüh biletleri 16 Temmuz 1934 tarihinden itibaren Şark Demiryolları istasyonlarının gişelerinde satılacaktır.

Hususî trendeki yerler mahdut olduğundan alâkadarların tenezzüh biletlerini önceden almaları tavsiye olunur.

MUDIRIYET

4368

İstanbul C. Müddei umumiliğinden:

Istanbul Hapishane ve Tevkifhaneleri için bir sene zarfında muktezi 6000 kilo pirinç 1750 kilo fasulye 1750 kilo Nohut 850 kilo sade yağı 2500 kilo sabun münakasaya vazedilmiştir. Taliplerin şartnameleri görmek üzere her gün Adliye Levazım dairesine münakasaya iştirâk edeceklerin 7-8-934 salı günü saat 14 de İstanbul Vilâyeti Muhasebeciliğinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları ilân olunur. (3977) 4318

Çankırı Belediyesinden:

2290 No. lı kanunun birinci maddesi mucibince Çankırı Şehrinin 1/2000 ve 1/500 mikyasında paftalara münkasim hali hazır vaziyetile 1/1000 mikyasında münhanili haritası ve ikinci maddesine göre kanunun tarifatına muvafık olmak üzere şehrin müstakbel pilânının yapılması 15 -Temmuz-934 tarihinden 15 - Ağustos - 934 tarihine kadar kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin Çankırı Belediyesine müracaatları ilân olunur. (3917) 4263

ILÂN

İstanbul Tramvay irketi, Tramvay arabaları son hareketlerinin yeni bir iş'ara kadar şu suretle değiştirilmiş olduğunu muhterem ahaliye arz eyler,

N.	Hat	İstikamet	Saat	
12	Harbiye - Fatih	Fatihten Harbiyeye	24,20	
		Harbiyeden Fatihe	1,—	
22	Bebek - Eminönü	Bebekten Eminönüne	24,40	
		Eminönünden Bebeğe	1,20	(Harbiye arabalarile tesadüf eder.)
32	Topkapı - Sirkeci	Beyazıttan Topkapıya	1,30	(Harbiye arabalarile tesadüf eder.)
		Topkapıdan Beyazıta	1,10	
		Topkapıdan Aksaraya	1,45	

MÜDİRİYET

4305

Kibrit ve Çakmak

Inhisarı Malî Komiserliğinden:

Kaçak takibatma tâbi olan çakmaklar, resmi ödenmemiş damgasız çakmaklardır. Halk elinde mevcut evvelce resmi ödenerek yuvarlak bronz veya uzun nikel ellerle damgalanmış olan çakmakların kullanmasında tereddüde mahal kalmamak üzere keyfiyet ilân olunur.

(4008)

4357

Yüksek Mektepler Mübayaa Komisyonu Riyasetinden:

Yüksek Muallim Mektebinin 934 Malî yılma ait mekûlât,mahrukat ve saire ihtiyacatı aşağıda yazılı günlerde saat 14,30 da başlanılmak ve 17 ye kadar devam etmek üzere sıra ile ve açık münakasa usuliyle ihaleleri icra kılmacaktır. Taliplerin şartnameleri görmek üzere Beyazıtta Universite arkasında Yüksek Muallim mektebi Müdürlüğüne ve münakasaya iştirak için ihale günlerinde Fındıklıda Güzel sanatlar akademisinde Yüksek mektepler muhasipliği dairesinde müteşekkil Yüksek mektepler mübayaa komisyonuna müracaatları. Ve muvakkat teminatlarının ihale tarihinden evvel Yüksek mektepler muhasipliği veznesine yatırmaları ilân olunur. (3779)

28-7-934 cumartesi (Ekmek, Et, Yaş sebze, Odun, Mangal kömürü, Kok kömürü, Kiriple maden kömürü).

29-7-934 Pazar (Pirinç, Tuz, Beyaz peynir, Kaşar Peyniri, Kuru fasulya, Nohut, Siyah ve kırmızı mercimek, Kuru bezelye, Kuru Barbunya fasulye ve Pirinç unu.)

30-7-934 pazartesi (Un, Irmik, Makarna,Şehriye, Sade yağ, Zeytin yağ, Zeytin, Sabun, Şeker, Yumurta.) 4163

"SATİE„ VANTİLÂTÖRLERİ
ve fevkalâde tediye şartları sayesinde
VERESIYE SERINLIK
(893) 3980

Gemi satış ilânı

Denizyolları İşletmesi müdürlüğünde

Idaremize ait Mahmut Şevket Paşa, Gelibolu, Ereğli vapurlarile Akay Işletmesine ait Fenerbahçe, Yakacık ve Ihsan vapurları 30 Temmuz 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de kapalı zarf usuliile satılacaklardır. Gerek şartnameyi almak ve gerekse müzayedeye iştirâk etmek için Idaremiz Levazım Şefliğine müracaat olunması. (3770) 4108

Müfettiş Namzetliği musabaka imtihanı

Türkiye Ziraat Bankasından:

(6) Müfettiş Namzeti alınmak üzere 11-8-934 Cumartesi günü saat 9 da Ankara ve Istanbul Ziraat Bankalarında bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Müsabakaya iştirâk edeceklerin " Mülkiye " veya «Yüksek Iktisat ve Ticaret » Mektebinden veyahut Hukuk Fakültesinden mezun bulunmaları ve yirmi yaşından aşağı, Otuz yaşından yukarı olmamaları lâzımdır.

Müfettiş Namzetlerine (140) lira maaş verilir. Iki senelik stajdan sonra yapılacak meslekî imtihanda muvaffak olanlar (175) lira maaşla müfettişliğe terfi ettirilir.

Imtihan programmı ve sair şartları havi matbualar Ankarada Ziraat Bankası Teftiş Hey'eti Müdürlüğünden ve İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarından tedarik edilebilir. Talipler bu matbuada yazılı vesikaları bir mektupla birlikte Ankara Ziraat Bankası Teftiş Hey'eti Müdürlüğüne nihayet 26-7-934 Perşembe günü akşamma kadar göndermek veya bizzat vermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3776)

Sıhhat ve içtimaî Muavenet Vekâleti

Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlühünden:

Itlâfıfar için 40 ilâ 50 ton kükürt 12 Temmuz 934 tarihinden itibaren kapalı zarf ile münakasaya konulmuştur. Münakasa Istanbul'da Istanbul Limanı Sahil sıhhiye Merkezinde müteşekkil komisyon tarafından 2 Ağustos 934 Perşembe günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyen taliplerin Ankara'da Umum Müdürlük ayniyat muhasibi mes'ullüğüne Istanbul'da mezkûr Merkez Baş Kâtipliğine müracaatları. (3720) 4161

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen **Fosfatlı Şark Malt Hulâsası** Kullanınız. Her eczanede satılır.